

A fogtechnikusoknak nem kell az új egészségügyi törvény „kedvezménye“

Egy kurzus, amely 42.000 lejbe, nyolc hónapba és végleges bukásba kerül

Bojkottot hirdet a fogtechnikusok szövetsége a 35 évet betöltött fogászokra kényszerített kurzus ellen

Cluj-Kolozsvár, április 25. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A fogászok sokat hányattat ügye újra napirendre került. Tíz esztendő után, hogy a probléma egzisztenciák egész sorát összeroppanással fenyegette, egy újabb miniszteri intézkedéssel döntő fázishoz jutott. De ez az újabb intézkedés az érdekeltek körében olyan elkéseredést váltott ki, amilyenre a fogászok többi tíz, kálváriás esztendejében még nem volt példa.

35. és 42. között — kurzus...

Az ügy előzményeihez tudni kell, hogy az 1930-as új egészségügyi törvény rendezi a fogászok ügyét is. Ezek szerint: azok a fogászok, kiknek 1923-ban nyert autorizációjukat a revíziós bizottság megsemmisítette — ha törvény életbeléptetésének napján 42-ik évüket betöltötték — újra vizsgára mennek. Amennyiben 42 évnél fiatalabbak, de 35-ik évüket betöltötték, kurzusra mennek. Ezek a kurzusok az egyetem orvosi fakultásai mellett lesznek felállítva s a kurzus hallgatói csak a sikerrel letett vizsga után folytathatják eddigi működésüket. Viszont a 35 éven aluli fogászok kurzusra sem mehetnek s a jövőben csak mint technikusok dolgozhatnak.

Nos, az egészségügyi törvény 549. számu szakasza, mely a fogászok ügyét akarja rendezni, a végrehajtási utasítással együtt április elején jelent meg a Monitorul Oficialban. S most nézzük meg, vajjon miért váltott ki ez intézkedés olyan elementáris felháborodást az érdekeltek körében.

Milyen legyen a kurzus?

A végrehajtási utasítás a kurzus tartamát 8 hónapban állapítja meg és csak annak bevégezése után következnek a vizsgák. A kurzus taxája 42.300 lej. A jelöltek a kurzus kezdetétől praxisukat nem folytathatják, hanem műtermüket zárva kell tartaniok. A 9-ik cikk például pontosan előírja, hogy a jelöltek kötelesek a kurzus összes előadásain résztvenni. Gondoskodik a látogatások ellenőrzéséről s vizsgákra csak azt a jelöltet bocsátják, aki egyetlen előadást sem mulasztott el.

Szó esik még előírásokról és regulamentekről. Hogy csak azt a jelöltet engedik vizsgára, aki ezeknek pontosan megfelelt. Mert a miniszteri intézkedés biztosítani akarja a szelekció lehetőségeit még a vizsgák előtt...

Vizsga, amely a bacalleaurátnál is rosszabb...

Vegyük hát most az esetet sorjában. Egy fogász, aki a 35 és 42-ik esztendő között mozog, aki 15—20 éve dolgozik a szakmában, de ha csak az 1923-as esztendőt vesszük alapul, amikor autorizációt nyert, akkor is kitűnik, hogy nyolc éve önállóan dolgozik, — mondok, egy fogász otthagya családját, lezárja műtermét, előteremt 42.300 lej taxát a kurzus számára, azután élni is kell valamiből neki is, meg a családjának is, nyolc hónapon át pontosan látogatja az előadásokat, egyetlenegyet sem hibázik, ragaszkodik az előírásokhoz és a regulamentekhez, ámber most még nem tudja, hogy mit jelentenek ezek. — s ha mindezen átverekedett, vajjon hogy vizsgáztatják a szerencsétlen jelöltet?

A végrehajtási utasítás erről is gondoskodik. A 13-ik cikk előírja, hogy a vizsga sikeres kiállításához 6-os média szükséges. De — (csak ez a „de“ ne volna...) — ha valamelyik tárgyból a jelölt 5-ön aluli jegyet kapott, a jelölt megbukott.

...s megbukott szegény örökre, vég-

A francia nők

divatos karesuságának titka a párizsi JODILLON-GOLYÓCSKA, kis adagja megakadályozza az elhízást, nagyobb adag soványodást idéz elő. Egy doboz ára 150 lej. Főlerakat Románia részére Dr. BIRÓ GYÓGYSZERTAR, CLUJ Piata Unirii 4 szám.

érvényesen. Ő és a családja és az egzisztenciája s a kölcsönbevett 42.300 lej és a nyolc keserves hónap, — minden megbukott. Csak éppen a végrehajtási utasítás ment keresztül...

Mert világosan, minden félreértést kizárva, meg van írva, hogy csak egy vizsga van engedélyezve. S egyetlenegy tantárgyból elég egy rossz kalkulus, hogy a jelölt (a 35 és 42 év között mozgó családapa...) végleg elbukjon.

Mellékes dolgok... a kurzushoz...

Nem mi vagyunk az oka annak, hogy a mellékes dolgokról majdnem megfeledkeztünk. A törvény végrehajtási utasítása hagyta ezt utoljára, a 16-ik és 17-ik számu cikkelybe, ámber ez is fontosnak látszik.

Ebben a két cikkelyben arról van ugyanis szó, hogy a jelöltek kötelesek beszerezni az összes műszereket és anyagokat, melyek a gyakorlati munkához szükségesek. Hogy mennyi legyen az az anyag, arról nincs szó az utasításban, azt az igazgatósság fogja előírni.

Egy dolgot azonban pontosan leszögeznek a fenti cikkék. Azt ugyanis, hogy a kurzus befejezésével minden berendezési tárgy, az összes műszerek és anyagok az orvosi fakultás tulajdonába mennek át.

Mert ha az államnak nincs módjában a fogászati klinikákat felszerelni, miért

ne szereltetné azt föl a 35 és 42 esztendő között mozgó jelöltek költségén?

A fogászok bojkott-mozgalmá

Csak nagy vonalaiban ismertettük ezt az utasítást, mely április elseje óta kísérti a fogászok egész sorát. S a legtermészetesebbnek találjuk, ha az erdélyi és bánáti fogászok bojkott mozgalma indították és szervezettel határozták el, hogy nem vesznek részt a kurzusokon. A 35 évet betöltött erdélyi és bánáti fogászok körleveléből vesszük a következőt:

— Csak a teljes vaksággal sujtott egyén nem látja be azt, hogy milyen csunya és perfid játékot üznek életbevágó érdekeinkkel. Akadályverseny akarnak velünk futtatni s ha az egyik akadályon keservesen keresztülvergődünk, ugy a másikon — de az utolsón biztosan — elbukunk, egzisztenciánkól kivéve, felörlődött idegekkel a megsemmisülés előtt állva, anyagi eszközeinketl megfosztva és családunk a legborzalmasabb nyomornak kitéve.

— Ebben a helyzetben nincs más választásunk, mint hogy a törvény által nekünk felkínált „kedvezményt“ visszautasítsuk. NEM MEGYÜNK a kurzusra, néma tiltakozásként a velünk üzött csuf játék ellen. Felkérjük ezért az összes 35 éven felüli kartársakat, ne iratkozzanak be erre a kurzusnak nevezett idegtáncoltató próbákra! Azoknak, akiknek megvan az erre szükséges pénzösszegük, jól teszik, ha vigyáznak a pénzükre. Akik netalán már beiratkoztak volna, semmi esetre se fizessék a többi taxákat és mentsék meg azt, ami még menthető.

A fogászok, amint látjuk, bojkott alá vették a kurzusokat. Sokszáz egzisztencia így akarja jobb belátásra bírni a hatalmon levő urakat.

Vajjon az új kormányban meg lesz-e a jobb belátás?

Schön Dezső.

Leon Blum Briand elnökjelöltségét készíti elő

Doumergue véglegesen elhatározta, hogy semmilyen körülmények között nem vesz részt az einökválasztáson

Párizs, április 25. A francia sajtó egyre behatóbban foglalkozik az elnökválasztás kérdésével, amelyet május 13-án Versaillesben fognak megtartani. A Matin ma megerősíti azt a hírt, hogy Doumergue elnök véglegesen elhatározta, hogy semmilyen körülmények között nem választja meg magát újból elnöké. Ilyen körülmények között a francia köztársaság elnöki tisztségére a következők a legkomolyabb jelöltek: Doumer radikalispárti szenátor és a szenátus elnöke, Painlevé volt miniszterelnök (köztársasági republikánus), Leon Berard szenátor, mostani igazságügyminiszter (konzervatívparti), végül Lebrun konzervatív szenátor, aki Poincaré jelöltje.

A Matin szerint az elnökválasztás nagy problémájában van még egy nagy ismeretlen. A francia kamara folyosóin úgy tudják, hogy több fontos politikai párt az utolsó pillanatban Briand külügyminisztert akarja jelölni a köztársasági elnök tisztségére. Ha Briand hozzájárulását adja jelöléséhez, ugy a legtöbb eddigi jelölt visszalép. A jobboldali lapok állítása szerint Briand külügyminiszter elnöki jelölését elsősorban Leon Blum, a szocialista párt kamarai frakciójának vezére készíti elő, aki már hetekkel ezelőtt kijelentette, hogy megoldott problémának tekinti az elnökválasztást. Briand egyetlen ellenjelöltje Lebrun szenátor maradna — komoly kilátások nélkül.

Az Erdélyi Bank támogatása mellett rendezik meg második sorsjátékát az Erdélyi Zsidó Kórházak Egyesülete

Dr. Sebestyén József kórházegyesületi elnök megállapodott Hargitay Bertalan vezérigazgatóval. A sorsjáték összes pénzügyi műveleteit az Erdélyi Bank fogja lebonyolítani és készpénzben fizeti ki a nyereményeket

Cluj-Kolozsvár, április 25. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Még élénk emlékeztében van a nagyközönség széles rétegeinek az a rendkívül sikerült nagyszabású sorsjáték, amelyet a kolozsvári Zsidó Kórházegyesület a múlt év folyamán rendezett. E sorsjáték összes nyereményeit köztük az egymillió lejes főnyereményt — mint emlékeztet — majdnem mind szegénysorsu emberek vitték el.

A megnyilatkozott nagy érdeklődés arra indította a kolozsvári kórházegyesületet, hogy a nagyváradi és szatmári zsidó kórházegyesületekkel karöltve egy újabb sorsjáték megrendezésére kérjen engedélyt a kormánytól. A belügyminisztérium méltányolva a három zsidó kórházegyesület nagystílű, emberbaráti tevékenységét, amellyel fajra és vallásra való tekintet nélkül szolgálják a gyógyulást kereső betegek ügyét, készséggel tett eleget a kórházegyesületek kérésének és engedélyt adott egy újabb sorsjáték rendezésére.

Ennek a humanus ügynek a felkarolására sietett Hargitay Bertalan, Erdély vezető pénzintézetének, az Erdélyi Bank vezérigazgatója, amikor dr. Sebestyén

Józseffel, a kolozsvári Zsidó Kórház elnökével való megállapodás alapján ezen nemes cél elérésének érdekében rendelkezésre bocsátotta a bank nagyszerűen megépített szervezét és támogatását.

Az újabb sorsjegyjáték játéktervezete akként van megalakítva, hogy minden sorsjegyvásárlónak reális esélyei vannak a nyereményekre. Közel hárommillió lej lesz kisorsolva, köztük az egymillió lejes főnyeremény és ezenkívül 1652 darab kisebb-nagyobb nyeremény.

A közeli napokban kerülnek kibocsátásra a 100 lejes sorsjegyek az Erdélyi Bank cluji központjában és Aradon, Brassóban, Oradeán, Satu-Maren, Sibuban, Timisoaran (Belváros, Józsefváros és Gyárvaros), Targu-Muresen levő fiókintézetinél. A nyereménytervezet szerint a főnyeremény egymillió lej, de emellett több nagy és kis nyeremény kerül kisorsolásra. Amint értesülünk, az Erdélyi Zsidó Kórház Egyesületének vezetősége már deponálta is az Erdélyi Banknál az összes nyeremények összegét. A kórházegyesületek élén dr. Sebestyén József Cluj, dr. Adorján Emil Oradea és

Vigyázz!
mert nem minden lémtisztító
Sidal

Cs. Majer Sándor Satu-Mare, elnökök fejtenek ki buzgó tevékenységet.

Nem lehet kétséges, hogy a sorsjegyvásárló közönség az Erdélyi Zsidó Kórházegyesületek ezen újabb akcióját ép oly bizalommal és szimpátiával fogja fogadni, mint az elsőt és ez a bizalom már egymagában garanciáját képezi ezen sorsjáték sikerének.

IROK - IRÁSOK

Remarque: És azután...

Fordította Benedek Marcell

És azután... Az „az“ — nem más, mint a háború, amelyről Erich Maria Remarque Nyugaton a helyzet változatlan címen a legizababb és legmegrázóbb regényt írta. Az „és azután“ a hazatérők regénye. Azt mondja el, hogyan kerülnek vissza a frontkatonák otthonukba, a mindennapi életbe, — egy számukra idegenre vált világba.

Paul Baumer, az első regény hőse, francia földben nyugszik már. De bajtársa, Ernst, visszatér — s vele együtt egy sereg fiatal földije, akivel egy században szolgáltak. Felbukkannak közöttük olyan jólismert alakok is, mint Tjaden. Nevek, amelyek az előbbi könyvben csak pusztá nevek voltak, megelevenülnek ebben a regényben. Egy közepes nagyságu német város tanítóképző intézete körül formálódik ki azoknak a fiatalembereknek a csoportja, akiket annyira megváltoztatott a háború.

...És most, amikor tapogatózva, zavaros pillantással és bizonytalan lábbal lépnek ismét a hazai földre: megismétlődik ugyanaz a csoda, amelyet mi, sorstársai átélünk már egyszer Remarque-kal kapcsolatban. Honnan tudja ez a félelmes ember, hogy mily nehezen szokta meg ismét lábunk a szülővárosunk kövezetét a lövészárk sáros földje után? Honnan tudja, hogy mily keserves nehezen tudtuk újra magunkra erőszakolni a polgári tisztesség és illendőség fogalmait? Honnan tudja, mik voltak az érzéseink a hazatérés órájában?

Különös, hogy ez az új könyv is mennyire le tudja nyugozni a lelkiunket, — mert legtitkosabb élményeinket is megtaláljuk benne, mert csodálkozva jövünk rá, hogy mennyire általános volt az, amiről azt hittük, hogy csak magunk szenvedtük végig. Igen: jönni kellett valakinek, akinek megadott a tehetség, hogy egyszerű szavakkal kimondja, amit mindnyájan éreztünk és szenvedtünk.

A Vendéglősök Országos Szövetségével létesített megállapodás szerint

Egy pohár rendes sör 8 Lej

Az autótulajdonosok

között már évek óta szokássá vált, hogy az autójukat, ha több benzint és olajat fogyasztott, mint új korukban, nehéz reá fizetéssel kicserélték újra.

Részben igazuk volt, mert minálunk nem voltak az autójavitó műhelyek nyugati mintára ugy berendezkedve, hogy a megvalósodott hengereket a legnagyobb pontosságra újból közörüljék, mert a motor élettartama és kifogástalan működése elsősorban a hengerek — dugattyúk — szelepek és a főtengely állapotától függ. De egy ilyen precíz munkát végző hengerköszörülő gépnek a beszerzése majd nem egy félmillió leit igényel, de annak a pontossági határa az ezredmilliméterrel egyenlő.

A valóság nálunk az, hogy primitív gépekkel, drága pénzért nem szolgáltatják azt, amit az autótulajdonosok elérni akartak volna.

Ezért van igazuk az autótulajdonosoknak.

A feval a purif

Bucuresti-B Uj Kelet tudó rint a Iorga purifikálási panama kivizs kezdeni. Erre szerint a feke parlamenti viz magasranagu valoszinuleg es csos személyeb elnöki tisztet kész kamarai eddigi panama párhuzamosan kesedekkel, a kidésük az gyártással megakadályozá sitott.

Me Egyes verzió rasztpárt vezet tekintsen el a vizsgálat forsz kalmas volna a tóinek kompro ben cserébe ellenzéki magat parasztpárt az verzió azonban bizonyulni, mer keteszes-panama gálat elég lendü professzor, kol a Iorga párt egy egyik kolozsvár hoy a feketeszes ankétot rendez kálás kiméletlen

Három he

Az igazságs egyelőre három vizsgálatot a sz esolatban. A b tatja a kihallga tásokat az Udvezzett visszaélés ség több feltün foganatosított, is kiderült, hog gósága folytat egyéseket a éppen ezért sz Kolozsváron dr bíró folytatja a hétre Dunca hu be magához, ak tartóztatásokkal lomba kerültek. lennek, hogy a tartóztatásokat

— Vázsonyi V rácia küzdeme. A dei, írásai klassz magyar politikai Vázsonyi művei k geteg képpel nag kivitelben 1126 kereskedés az az lyett, amíg a kés meg utánvéttel meg azonnal és nagy jegyzékét L

INGYEN

még nem kap házhöz szállít ott tiszta

FISCHE

TELEF Strada Enesc

A feketeszesz-panamák kivizsgálásával akarja kezdeni Jorga kormánya a purifikálást

52 millió lej birsággal rótták meg a bűnösnek talált bánáti szeszgyárakat, amelyek 78 ezer 555 liter adózatlan szeszt állítottak elő

Bucuresti-Bukarest, április 25. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A jelek szerint a Jorga kormány beharangozott purifikálási munkáját a feketeszesz-panama kivizsgálásával akarja megkezdeni. Erre vall az a hír is, amely szerint a feketeszesz ügyben kiküldött parlamenti vizsgálóbizottság elnökévé magasrangú bírót fognak kinevezni, valószínűleg egy semmitőszéki tanácsos személyében. Mint ismeretes, az elnöki tisztet eddig Man Dumitru lelkes kamarai alelnök töltötte be. Az eddigi panamák ellen irányuló akció párhuzamosan megy azokkal az intézkedésekkel, amelyeket a pénzügyminisztérium az utóbbi időben a szeszgyártással kapcsolatos visszaélések megakadályozása érdekében fogantatott.

Megkezdődik a purifikálás

Egyes verziók szerint a nemzeti parasztpárt vezetői kérték Jorgát, hogy tekintsen el a feketeszesz ügyében a vizsgálat forszírozásától, mert ez alkalmas volna a volt rezsim egyes vezetőinek kompromittálására. Ezzel szemben cserébe jóakaratu és semleges ellenzéki magatartást ígért a nemzeti parasztpárt az új rezsimnek. Ez a verzió azonban nem látszik valószínűnek, mert a gyakorlatban a feketeszesz-panama ügyében folyó vizsgálat elég lendületesen folyik. Sergescu professzor, kolozsvári egyetemi tanár, a Jorga párt egyik vezetője kijelentette egyik kolozsvári lap munkatársa előtt, hogy a feketeszesz ügyében rövidesen ankétot rendez a kormány és a purifikálás kiméletlenül keresztülvizsik.

Három helyen folyik a vizsgálat

Az igazságszolgálati hatóságok egyelőre három helyen folytatják a vizsgálatot a szeszvisszaélésekkel kapcsolatban. A brassói ügyészség folytatja a kihallgatásokat és a letartóztatásokat az Udverhely megyében felfedezett visszaélések ügyében. Az ügyész még több feltűnést keltő letartóztatást fogantatott, amelyek közül többről is kiderült, hogy a hatóságok tulbuzgósága folytán következhetett be, egyeseket a letartóztatottak közül éppen ezért szabadlábra is helyeztek. Kolozsváron dr. Dunca Gerő vizsgálóbíró folytatja a vizsgálatot. A jövő hétre Dunca huszonöt személyt idézett be magához, akinek nevei az eddigi letartóztatásokkal kapcsolatosan forgalomba kerültek. Nem látszik lehetetlennek, hogy a vizsgálóbíró újabb letartóztatásokat fog fogantatni.

Vázsonyi Vilmos és a magyar demokrácia küzdelme. A nagy államférfiu beszédei, írásai klasszikus értékek maradnak a magyar politikai és kultura tekintetében. Vázsonyi művei két hatalmas kötetben rengeteg képpel nagy lexikon alakban, luxus kivitelben 1126 oldalon a Lepage könyvkereskedés az azelőtti 2000 Lejes ár helyett, amíg a készlet tart 660 lejért küldi meg utánvétellel portómentesen. Rendelje meg azonnal és kérje az árleszállítást nagy jegyzékét Lepage-tól Kolozsvár.

INGYENTÜZIFÁT

még nem kaphat, ellenben 65 lejért házhöz szállít Önnek egy mázsa aprított tiszta bükkhasáb tüzfát a

FISCHER-FATELEP

TELEFON 1300

Strada Enescu 15 (Gyufagyár u.)

Sokkal nagyobb hullámokat vert fel az a vizsgálat, amelyet a temesvári ügyészség vezetett be a szeszvisszaélésekkel kapcsolatban. A temesvári nyomozás során olyan személyekkel szemben fogantatottak büntető intézkedéseket a hatóságok, amelyek általános köztisztelőnek és közmegebecsülésnek örvendtek s amelyek vezetőszerepet töltöttek be a város gazdasági életében. Temesváron az igazságszolgálati nyomozással párhuzamosan külön vizsgálóbizottság is működött, amelynek egyetlen feladata az volt, hogy pontosan megállapítsa a feketeszesz panama méreteit és körülményeit. Hasonló bizottságokat készült a kormány, hír szerint, az ország különböző részeibe kiküldeni.

Varadin, a bánáti feketeszesz-panama vizsgálóbizottsága tegnap terjesztette be jelentését a pénzügyminisztériumhoz. A jelentés címe: „Finis coronat opus” és hosszu oldalakra terjedően ismerteti a visszaélések történetét. A jelentés kifejti, hogy a vizsgálat során nem kevesebb, mint 78 ezer 555 liter adózatlan szesznek jöttek nyomára, amelyet már nagyrészt forgalomba hoztak a gyárosok, részint

pedig raktáron tartottak. E hatalmas szeszmenyiség adója 6 millió lejt tesz ki, az egyéb illetékek 1 millió 700 ezer lejre rúgnak. Az államot tehát csaknem nyolc millió lejt károsodás érte volna.

A drákói szigorúságu birság

A bizottság megállapította a birságot is, amely 52 millió lejt tesz ki. A jelentés javasolja a birsággal kapcsolatos javaslatának elfogadását és felsorolja azokat a cégeket, amelyek a birság megfizetésére kötelezőek voltak. A cégek listája a következő:

Agricola szeszgyár, tulajdonosai Klein Jenő és Dan Arthur, Friedmann és Társai, Friedmann Mór, Kun Richard és Grüner Miksa. Reiss Miklós és Sándor, Rottmann líkőrgyár, tulajdonosa Wolff Mór. Anyagilag is felelősek továbbá a szállítók: Bartolomeu, Maticsek, Moskovitz és Grün Jakab. A jelentés szerint bűnösök Cismarescu pénzügyi inspektor és Batia Victor szeszgyári felügyelő, akik le is vannak tartóztatva, továbbá Stoica Romulus fehérmegevei pénzügyi tisztviselő és Lothari Mihály szeszgyári agens. A feketeszest elkobozták.

Fildermannak nem kell kisebbségi törvény, mert ez veszélyes — a kisebbségek számára

Az Uniunea Evreilor Români elnöke az új kormányról

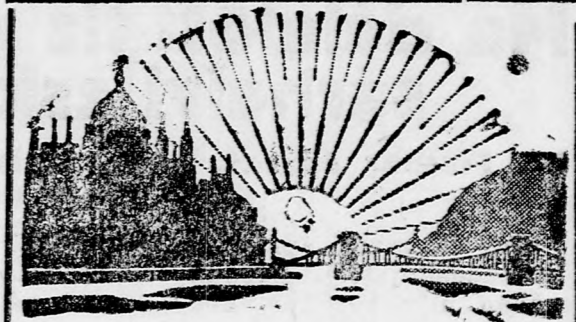
Cluj-Kolozsvár, április 25. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Nemcsak Románia, de az egész világ zsidósága megkülönböztetett várakozással tekint Jorga professzor kormányzása elé, akitől általában az antiszemita agitáció erőlyes megfékezését remélik. A Zsidó Távirati Iroda bukaresti munkatársa kérdést intézett dr. W. Fildermannhoz, az Uniunea Evreilor Romani elnökéhez, hogy véleménye szerint mit várhat a zsidóság az új kormánytól. Fildermann dr. a következőket válaszolta:

— Azok a nyilatkozatok, amelyeket Jorga professzor a háboru óta ismételtelen és következetesen hangoztatott s amelyeket miniszterelnöki kinevezésének napján megerősített, valamint Argetoianunak a kormányban való jelenléte, garanciát nyujtanak arra, hogy a jelenlegi kormány alatt a zsidó lakosságnak biztosítani fogják nyugalmát és polgári jogait. Még abban az esetben is, ha valamely csoport megkísérelné, hogy zavarokat provokáljon, remélem, hogy a kormány habozás nélkül fogja azt elnyomni és hiszem, hogy ereje is lesz ezt megtenni.

— Ami a kisebbségekkel szemben kövendő politikát, különösen pedig Brandsch Rudolfnak kisebbségi alminiszterré történt kinevezését illeti, azt hiszem, hogy Brandsch személyisége biztosítékot nyujt arra, hogy a kisebbségekkel szemben egy okos és jóindulatu politikát fognak inauguralni.

Nyilatkozata további során Fildermann a nemzeti parasztpárti kormány által tervbevevett kisebbségi statutumról fejti ki egészen furcsa véleményét, amely kisebbségi körökben minden bizonynal nagy visszataszást fog kelteni. Fildermann kijelenti, hogy ellene van egy speciális kisebbségi törvény megalkotásának, mert azt minden tekintetben veszélyesnek tartja.

— Az a véleményem, hogy a kisebbségi jogok teljes mértékben megvédhetők a jelenleg érvényben lévő törvények keretein belül is és hogy ezen jogok e törvényekkel együtt fejlődhetnek. A kisebbségi jogoknak bizonyos törvényekben, vagy speciális statutumban való kikristályosítása az egész világ számára az elégedetlenség forrását nyitná meg és éppen a

Budapesti Nemzetközi Vásár

1931 MAJUS 9-18

Nyugat és Kelet árucseréjének hatalmas piaca

2000 gyáripari szakma, a mezőgazdasági exportáru és a kézműipari termékek felvonulásával. Nemzeti pavilonok a külföldi ipar számára.

50 százalékos utazási kedvezmény Romániában a visszautazásnál. Magyarországon úgy az oda, mint a visszautazásnál.

Vizummentes határátlépés!

Felvilágosítás és vásárigazolvány kapható:

Budapestben,

a vásáriródnánál, V. Alkotmány ucca 8. Clujban: az EUROPA (Sardev) megbízottjánál dr. Iuliu Mezey, Piata Unirii és a Cie Int. de Wagons Lits cluji fiókjánál, Piata Unirii 18. és az „Európa” II, „Hermes”-nél Birou de Voiaj si Casa de Schimb Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 13. Ezenkívül Nagy-Románia összes nagyobb városában, ahol e két utazási iroda fiókja, vagy a vásár közvetlen tb. képvisellete működik.

kisebbségek fejlődése elé gördítene akadályokat.

Fildermann dr. nyilatkozata újabb bizonyossága annak, hogy a Román Zsidók Egyesületének elnöke még mindig fázik attól, hogy levonja a zsidóság kisebbségi mivoltának konzekvenciáit s ezért nem is képes megérteni a kisebbségi probléma igazi lényegét. Végzetesen elhibázott dolognak tartjuk, hogy egy magát tekintélyesnek valló zsidó szervezet vezetője ilyen nyiltan lépjen fel egy olyan posztulatummal szemben, amelyért Románia összes kisebbségei már évek óta harcolnak. Ha Fildermann dr. kissé jobban mélyedne el a romániai kisebbségi probléma-ba, tudhatná jól, hogy a jelenleg érvényben lévő törvények egyáltalában nem biztosítják a kisebbségek szabad fejlődési és kielési lehetőségét, sőt tág teret nyitnak arra, hogy a törvények sovinszta szellemű alkalmazásával a kisebbségek legelemibb jogaitól fosztassanak meg. Itt van például a nyelvhasználat kérdése, mely egyáltalán nincs rendezve s amely a nemzetiséglakta vidékeken oly sok kinos konfliktusnak a forrása.

Ezeknek a tényeknek ismerete indította annak idején a nemzeti parasztpártot arra, hogy egy kisebbségi statutum megalkotását ígérje be. Nem a mi hibánk, hogy a nemzeti parasztpárti kormányban nem volt meg a kellő bátorság a törvény tényleges megalkotására. Románia kisebbségi közvéleménye elvárhatja Fildermann dr.-tól, hogy ha már a maga részére nem követel kisebbségi jogokat, úgy ne gördítsen akadályt a többi kisebbségeknek és elsősorban a zsidóságnak a népi jogokért folytatott harca elé.

Ujra Liapcev lett a designált miniszterelnök Bulgáriában

Szofia, április 25. Malinoff designált bolgár miniszterelnök ma megjelent Boris király előtt s bejelentette, hogy a többségi párt magartatása miatt kénytelen küldetését megszüntetnünk tekinteni s ezért visszaadja a koncentrációs kormány alakítására vonatkozó megbízást.

Malinoff kormányalakításának meg-hiusulása után Boris király ujra Liapcev volt miniszterelnököt designálta miniszterelnökké, aki a mai nap folyamán megkezdte tárgyalásait.

Utak! STABÓJENŐ

DIVAT NAGYÁRUHÁZÁBAN

EGY FÉRFI ZEFIR ING 2 GALLERRAL 195 LEI

EGY FÉRFI HALÓ ING 195 LEI

EGY FÉRFI ANGOL OXFORDING 265 LEI

GALLERRAL ES NYAKKENDŐVEL

URI DIVAT CIKKEK NAGY VÁLASZTÉKBA

RÁSOK

és azután...

Eddek Marcell — nem más, mint Erich Maria Remarque változatlan és legmegrázóbb rezután" a hazatérők el, hogyan kerülnek otthonukba, a miniszter számukra idegenné

regény hőse, francos mar. De bajtársa, levele együtt egy seivel egy században nak közöttük olyan mint Tjaden. Nevek, nyvben csak pusztanélnek ebben a res és nagyságu német ezete körül formáló-alembereknek a cso- a megváltoztatott a

tapogatózva, zava-nyonytalan lábbal lép-ldre: megismétlődik elyet mi, sorstársai Remarque-kal kap-odja ez a félelmes ezen szokta meg is-rosunk kövzetét a je után? Honnan ves nehezen tudtuk kolni a polgári tisz-fogalmait? Honnan zéseink a hazatérés

új könyv is meny-zi a lelkünket, — nényeinket is meg-ésodálkozva jövőnk álános volt az, ami-csak magunk szen-önni kellett valaki-nt a tehetség, hogy mondja, amit mind-nyvedtünk.

Országos létesített is szerint

ár rendes világos Lej

donosok

zokássá vált, hogy benzint és olajat rukban, nehéz reá-ruka.

mert minálunk itó műhelyek nyu-ndezkedve, hogy a eket a legnagyobb szörüljek, mert a kifogástalan műkö-terek — dugattyúk nagy állapotától eciz munkát végző a beszerzése majd igényel, de annak ezredmilliméterrel

hogy primitív gé- nem szolgáltatják nosok elérni akar- autótulajdonosok-

Ma délelőtt tíz órakor lesz a vásárhelyi zsidó népgyűlés

Dr. Fischer József, prof. Julian Silberbusch és dr. Helfmann lesznek a miting szónokai

Cluj-Kolozsvár, április 25. (Az Uj Kelet tudósítójától). Lapunk tegnapi számában már közöltük, hogy a mai nap folyamán dr. Fischer József kamarai képviselő, az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség elnöke, a legkiválóbb külföldi zsidó szónokok, Prof. Julian Silberbusch és dr. Mordóháj Helfmann kíséretében Marosvásárhelyre érkeztek, ahol délelőtt 10 órakor a Zsidó Kulturházban nagyszabású népgyűlés keretében fognak előadást tartani a zsidóság aktuális problémáiról.

A népgyűlés után d. u. fél 4 órakor az illusztris vendégek a vásárhelyi cionisták vezetőivel tartanak közös megbeszélést az ottani cionista élet kiterjesztése és kiméltetése érdekében.

Délután 7 órakor dr. Fischer József, aki egyenesen Bukarestből érkezik Marosvásárhelyre, a vásárhelyi zsidóság összes frakcióinak vezetői előtt bizalmas természetű politikai referátumot tart a legújabb belpolitikai konstelláció és Erdély zsidóságának ezzel kapcsolatos feladatai felől.

A vendégek tiszteletére a vásárhelyi zsidóság este 9 órakor társastét rendez a Newyork kávéház különtermében, ahol fehér asztal mellett újra alkalma lesz hallani a kiváló előadókat.

A mai nap Vásárhely zsidóságának kiemelt jelentőségű napja lesz, melyre érthető érdeklődéssel tekint Erdély többi városainak zsidósága is.

A tábla jogerősen jóváhagyta dr. Pop Nicolae 30 napos vizsgálati fogságát

Az elmeorvosintézetben őrzik a fiatal orvost

Cluj-Kolozsvár, április 25. (Az Uj Kelet tudósítójától). A kolozsvári elmeorvosintézet egyik szobájában fegyveres őr áll dr. Pop Nicolae tansági körös mellett, aki a vizsgálóbíró előtt orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy elméje zavart és tetteiért nem felelős. Az orvosi bizonyítványra való tekintettel szállították az elmeorvosintézetbe dr. Dunca Gerő a fiatal orvost, aki nagyváradi felmentése után két újabb halálos abortusz vádjával terhelt lett az ügyészség foglyá. A törvényszék pénteki döntését, melyben elrendelte a harmincnapos

vizsgálati fogságot dr. Pop Nicolae ellen, dr. Pop Nicolae megfellebbezte a táblához. A táblai vádatanács szombaton délben ült össze, hogy a fellebbezést tárgyalás alá vegye és pár perces tárgyalás után már döntött is: dr. Pop Nicolae vizsgálati fogságban marad. A vizsgálati fogságot egyelőre az elmeorvosintézet egyik szobájában tölti le dr. Pop Nicolae, akinek ügyében az elmeorvosintézet főorvosai még nem hoztak végleges döntést arravonatkozólag, hogy valóban elmezavart-e vagy sem.

Hazatér az Oroszországban rekedt hadifoglyok nagy része

Tizenharmadik esztendeje ért véget a világháború és köztudomású, hogy még mindig tizezrével élnek Oroszországban a hadifoglyok, akik részben anyagi, részben egyéb okokból máig sem tudtak visszatérni otthonukba, családjuk körébe. Oroszország bolsevista urai igen jó és olcsó munkaerőt nyertek az egykori hadifoglyokból, akiket szinte kényszer munkásként alkalmaztak és foglyokként őrizték őket, hogy a távoli szibériai vidékeken olcsó pénzért, vagy csak nyomorúságos élelemért dolgozzanak a vasútépítésknél, bányákban és egyéb közmunkáknál. A moszkvai vöröskeresztnek még ma is hétről-hétre seregesen jelentkeznek a volt katonák, akik haza szeretnének utazni, de a Vöröskereszt egyesület nem tud rajtuk segíteni, mert sem pénzük, sem utlevélük nincs, amivel hazatérhetnének.

Most váratlan fordulat következett be az orosz rabságban szinylődő volt katonák ügyében és erre vonatkozóan az európai sajtóban érdekes nyilatkozat jelent meg. Maklakov Mihajlovics Alexej moszkvai vöröskereszt vezetője, aki nemrégiben missziós körutra indult Közép-Európába,

kijelentette, hogy a szovjetkormány a hadifoglyok problémá körül megváltoztatta eddigi álláspontját. Ez az álláspont eddig a legmerevebb tagadás volt, amelyben a szovjet állandóan tagadta, hogy még volnának hadifoglyok, de nem engedte meg, hogy az érdekelt államok felkutató bizottságai orosz területre lépessenek a hadifoglyok hollétének megállapítása céljából.

A moszkvai kormánynak egyébként az a hivatalos felfogása, hogy Oroszországban ma hadifoglyok nincsen. Azokat a volt katonákat, akik a háború alatt kerültek Oroszországba és ott visszamaradtak, külföldi telepeseznek tekintik, ami azt jelenti, hogy szabadon dolgozhatnak, de nem részesülnek azokban a jogokban, amelyek csak a szovjet állampolgárokat illetik meg. A nemrégiben befejeződött általános oroszországi népszámlálás adataiból kiderül, hogy Szovjet-Oroszországban ma is közel haterzer olyan volt katonát él, aki a szovjet állampolgárságot nem vette fel. Ezek túlnyomó részben Ukrajnában és Szibériában keleti részeiben a földművelés terén helyezkedtek el — és nagyrészt ott meg is nősültek.

Ön is meggazdagodhatik, ha HUGO HORWITZ & Co. bankháznál

Wien I., Franz Josefs Kai 65.

egy sorsjegyet vásárol.

Egyetlen egy sorsjeggyel hatalmas összeget S 800.000 = 2.000.000 lejt nyerhet! Az osztrák osztálysorsjáték a legbiztosabb a világon!

84.000 sorsjegy

42.000 nyeremény és premiák.

minden sorsjegy okvetlenül nyer!

Az osztrák osztálysorsjáték főbb nyereményei:

1. Premia	500.000 schilling	12.500.000 lei
1. Főnyeremény	300.000 schilling	7.500.000 lei
2. nyeremény á	100.000 schilling	5.000.000 lei
2. nyeremény á	80.000 schilling	4.000.000 lei
azonkívül két	60.000, egy 50.000, két 40.000 schillinges és több más nyeremény.	

13.406.400 Schilling — 335.160.000 lei

Az első osztály huzása 1931. május 19 és 21.

Minden nyereményt azonnal, minden levonás nélkül készpénzben kifizetünk. A huzás után üzletfeleinknek megküldjük a sorsolási eredménylistát. Rendeljen még ma.

Szerencséséjét megalapozhatja. A sorsjegyek ára: Egész S. 48— Fél S. 24— Negyed S. 12—
Lei 1200— Lei 600— Le 300—

Holyagkő, hughomok, kevés vizelet, hólyaghurut, vesezavarok bereknél fellépnek és győtrő kinokat okoznak. Prof. dr. Páter hólyag- és vesebetegségekre a fájdalomak is. Itt közlünk egy hatóságilag hitelesített nyilatkozatot: „Albrechtsflor, 1927. február. Rendeltem egy nő részére Prof. dr. Páter-féle hólyag- és vesebetegségeire, kire a tea használata csodálatos hatással volt. Ezek óta vesebántalmam voltak és sem gyógyszer, sem gyógyhelyek nem használtak, baja olyan súlyos volt, hogy arca és teste feldagadt, emi, aludni, dolgozni nem tudott. Prof. dr. Páter hólyag- és vesebetegségeire megszabott fájdalomtáblát, most már fájdalommentes, emi, aludni és dolgozni tud. A nő neve M. K. itteni lakos. Dícsértessék Páter tanár a természetbúvár!”
Sch. J. tanító.”

Prof. Dr. Páter hólyag és vesebetegségeire

a megyeszékhelyek legtöbb gyógyszerárán és drogériájában azonnal kapható, ahol nem lenne, ott a gyógyszerész kifejezett kívánságára az eredeti csomagolást néhány napon belül megszerzi. Minden eredeti csomagban „Csillag” gyógyszerár Braszov. Hosszu uca 5. szám alatti lerakattól rendelhető. Nagyban lerakat: „Standard” drogueria Bucuresti, I.

Ezek a hadifoglytelepések legnagyobb részt nem akarnak alkalmazkodni a szovjet ötesztendő kollektív gazdasági tervehhez és a bolsevista gazdálkodást legnagyobb részt szabotázssal és egyéb módon akadályozzák és mindenütt göröcsösen ragaszkodnak birtokaikhoz. Ennek lett azután az a következménye, hogy a márciusban megtartott moszkvai tárgyalásokon a szovjet gazdasági vezetői ezeknek a volt hadifogly földműveseknek az eltávolítását sürgették. Így alakult ki azután az a terv, hogy a volt hadifoglyokat a nyáron

Szentpéterváron összegyűjtik és innen a szovjet költségén csoportokban hazájukba szállítják őket. Ilyen módon hamarosan hazakerülnek a még Oroszországban rekedt volt orosz hadifoglyok, akik között még százával vannak szerb, román, magyar és német nemzetiségű foglyok is. Az orosz Vöröskereszt delegátusának ez a kijelentése kétségtelenül nagy örömet és újabb reménykedést fog kelteni azok között, akiknek hozzátartozói még mindig raboskodnak.

Egy krajovai fiatalasszony tragikus öngyilkossága a fővárosban

Bucuresti-Bukarest, április 25. Ma délután megrendítő öngyilkosság történt a fővárosban. A Strada Oituz 4. szám alatt veronállal megmérgezte magát Braunstein Felici, az ismert és igen jómódú bukaresti kereskedő huga. Az öngyilkos egy krajovai orvos felesége volt és hárommillió lejt kitevő hozományát az ottani Eskenázi bankban tartotta. A bank összeomlása ma-

gával sodorta a fiatalasszony hozományát is, akitől férje emiatt néhány héttel ezelőtt elvált.

Braunstein Felicia elkeseredésében a fővárosba jött, lakást bérelt magának és két napig irtózatos lelkitusa után öngyilkos lett. A veronál hatásos mérgekre bizonyult, mert a tragikus sorsu fiatalasszony két órai szenvedés után meghalt.

Költöztetéseket

butorkocsival vagy társzekérrel a legolcsóbban eszközöl

DEUTSCH Testvérek

Szállítási Vállalat, Cluj, Főter 26. Telefon 8-23.

Beraktározást és külföldi költöztetéseket felelősség mellett vállalunk. — Butormegtekintést és szakajánlatot díjtalanul teljesítünk

A világ három legnagyobb ipari államában minden nyolcadik ember munkanélküli

A német statisztikai hivatal megdöbbentő adatai a munkanélküliségről

Berlin, április 25. A német statisztikai hivatal megrázó adatokat közöl a világon uralkodó munkanélküliség hatalmas méreteiről. Ezek szerint 1930 végén 19—20 millió ember szenvedte a munkanélküliség nyomorát. E számok hiányosak, mert az államok hosszu sorában, mint Dél-Amerika, Afrika, Ázsia államaiban a munkanélkülieket nem tartják nyilván. A válság kiélesedése a múlt év ősze óta az idénymunkások munkanélküliségének meg növekedése következtében újabb 4—5 millió emberrel szaporodott. A munkanélküliek becslésszerűen felvett számából 14—15 millió munkanélküli Angliában, Németországban és az Egyesült Államokban él. E három ipari államban a dolgozók száma 1929. év közepe óta 10—12 százalékkal fogyott. Minden nyolcadik munkaképes ember munkanélküli, ami az összlakosság 6—7 százalékának felel meg. Németországban 1929 vége óta a munkanélküliek száma 2 millió 580.000-ről 4 millió 380.000-re emelkedett, ami 54 százalékos emelkedésnek felel meg.

Angliában a munkanélküliek százalékos emelkedése 86 százalékának felel meg, a mennyiben 1 millió 340.000-ről 2 millió 500.000-re szokott. Emellett figyelembe kell venni, hogy az angol statisztika csak a biztosított munkanélkülieket öleli fel, de miután Angliában különböző munkakategóriák nem esnek a munkanélküliség biztosítása alá, a munkanélküliek száma aránytalanul több. Az Egyesült Államokban a statisztikai adatok hiánya miatt csak becslések lehetségesek. E becslések alapján az Unióban 1929 végén a munkanélküliek száma 3 milliót tett ki, míg

1930-ban 7 millió 500.000-re emelkedett, ami 150 százalékos növekedésnek felel meg.

A világ gazdasági válsága nem kimélte meg az agrárjellegű államokat sem. Hollandiában az utóbbi évben a munkanélküliek száma 95 százalékkal, Lengyelországban 62 százalékkal, Svájcban 73 százalékkal, Jugoszláviában 76 százalékkal növekedett Belgiumban a munkanélküliség megháromszorozódott, Csehszlovákiában a növekedés 337 százalék.

Aránylagosan számítva a lakosságra eső munkanélkülieket, a munkanélküliség legnagyobb mérvet az Egyesült Államokban öltötte, ahol 13—15 százalékra becsülik, míg Németországban 13,3 százalék, Nagy-Britanniában 12,1 százalékot tesz ki. Miután Angliában, mint már említettük, csak a biztosított munkanélkülieket tartják nyilván, míg Németországban a munkáskeresőket, az angol munkanélküliek száma az összlakossághoz arányitva körülbelül olyan nagy, mint Németországban. Negyedik helyen áll Ausztria 9,2 százalékkal, utána következnek Ausztrália 7,8 százalékkal és Csehszlovákia 6,2 százalékkal.

— Rádiószolgálat Japán és Amerika között. Londonból jelentik: Japán és Amerika között megindult a rendszeres rádió távirószolgálat. Vakacsuki japán miniszterelnök és Stimson amerikai külügyi államtitkár ez alkalomból kölcsönös üdvözlést váltottak rádióon.

Elfo

gy
Kovács János és János megígérték a Hertz el őket.

Kovács ny

Oradea-Nas Kelet tud.)
mennyek közö
melynek az o
rebesi Sándor
napokon kere
nyomozó ható
ben Eleds la
resztül huzó
zobb felteves
egy a Hertz-h
gyilkolása rej
hatóságok elő
telnie, míg ez
és ma már a
négy új lakó
bizonyult, hog
büntettek. M
nosztvót, ug
is a büncsele
kórén tulterje
fiatal élesdi f
gokat, akinek

a gyilkosok
tikban tartj
a huszerze
a fiu megtet

Az élesdi g
nyomozásának
építést gyanu
vetésével. Bíró
hogy nem gyilk
és ezzel a nyon
Mikor a Tereb
rablógylkosság
az első percben
a nyomozás: m
két büncselekt
tettes követte
Kövesd község
pecet tartóztat
elégítő alibit i
és szelhámossá
gedtek követk
meg Terebesit.
tagadtak a sa
tást és így a
nak legteljesebb
Az ügyészség
kezébe tette le
a bukaresti rend

Egy
ígérté

Ioan Todorró
nyomok s bár e
ország még ma
szemben elejte
Egy gyermek v
A helyes utra te
mét. E vallomás
váradi ügyészsé
lott a Szaniszló
szek egy házbon

A munkálatok
Károly kőm
András 20 év
éves kőműves

A három letartó
tották Eledsre,
gyilkosság több
Bojtos János és
legények, akikre
élesdi nyomozás
re hívták fel ant
ságok figyelmét

a Terebesi gy
holmijukat fe
legteljesebb ti
séget és

Ugy látszik a ny
a szembesítésné
vallomást tettek
hogy a hatóság
szerint a Hertz
egy és ugyanazo
vette el, helytáll

Kovács
Ugy a Hertz
Sándort Kovács

Elfogták az élesdi rabló-gyilkosságok tetteseit

Kovács András és Fekete János kőműveslegények, Bojtos János és Bereczki Gyula cipész-segédék gyilkolták meg a Hertz házaspárt és Terebesi Sándort. Huszezer lejt ígérték a gyilkosok egy élesdi gyereknek, hogy ne árulja el őket. Nem tudták kifizetni az ígért pénzt — a gyerek megvette ellenük a feljelentést

Kovács András szüleit is megölésse fenyegette meg, ha tettét elárulják

Oradea-Nagyvárad, apr. 25. (Az Uj Kelet tud.) Az a két borzalmas körülmények között elkövetett rablógyilkosság, melynek az élesdi Hertz-házaspár és Terebesi Sándor kereskedő lett áldozata, hónapokon keresztül foglalkoztatta a bihari nyomozó hatóságokat és tartotta rettegésben Élesd lakosságát. A hónapokon keresztül húzódozó nyomozás a legkülönbözőbb feltevéseket eredményezte csupán és úgy a Hertz-házaspár, mint Terebesi meggyilkolása rejtély maradt a rendfenntartó hatóságok előtt. Két hónapnak kellett eltelnie, míg ez a rejtély végre megoldódott és ma már a nagyváradai ügyészség fogházba négy új lakóval gazdagodott, akikről bebizonyult, hogy ők követték el az élesdi bűntetteket. Mint minden körmönfont gonosztevőt, úgy ezt a rablógyilkos-bandát is a bűncselekménynek a tettesek szűk körén túlterjedő számai leplezték le. Egy fiatal élesdi fiu vezette nyomra a hatóságokat, akinek

a gyilkosok 20 ezer lejt ígérték, ha titokban tartja a gyilkosságot és mert a huszezer lejt nem tudták kifizetni, a fiu megvette ellenük a bűnvádi fel-

jelentést.
Az első nyom téves volt

Az élesdi gyilkosságok eredménytelen nyomozásának során először Bíró Károly építész gyanúsították a gyilkosság elkövetésével. Bíró Károly azonban igazolta, hogy nem gyilkolta meg a Hertz-házaspárt és ezzel a nyomozás holtpontra is jutott. Mikor a Terebesi Sándor féle borzalmas rablógyilkosságot leleplezték a hatóságok, az első percben helyes irányba terelődött a nyomozás: megállapítást nyert, hogy a két bűncselekményt egy és ugyanaz a tettes követte el. Először Ioan Todor, Kövesd községbeli büntetett előéletű kúpecet tartóztatták le, aki nem tudott kielégítő alibit igazolni és kisebb lopásai és szélhámoságai arra a feltevésre engedtek következtetni, hogy ő gyilkolta meg Terebesit. A hatóságok közben megtagadták a sajtótól minden felvilágosítást és így a nyomozás a nyilvánosságnak legteljesebb kizárásával folyt tovább. Az ügyészség Schott bukaresti detektív kezébe tette le a nyomozás vezetését, akit a bukaresti rendőrközpont rendelt Élesdre

Egy fiu, akinek 20 ezer lejt ígérték...

Ioan Todorról közben elterelődtek a nyomok s bár egyéb büntetéseiről a csendőrség még ma is őrzi, az ügyészség vele szemben elejtette a gyilkosság vádját. Egy gyermek vallomása jött közbe, mely a helyes utra terelte az ügyészség figyelmét. E vallomásnak következtében a nagyváradai ügyészség pénteken délelőtt kiszállt a Szaniszló utcában, ahol élesdi építésszek egy házbontási munkálatot végeztek.

A munkálatoknál foglalkoztatott Bíró Károly kőművesmestert, Kovács András 20 éves és Fekete János 21 éves kőműves segédek letartóztatták.

A három letartóztatottat azonnal átszállították Élesdre, ahol már várták őket a gyilkosság többi gyanúsítottjai. Ezek: Bojtos János és Bereczki Gyula cipész-legények, akikre már történt célzás az élesdi nyomozás során. Erre a két cipész-re hívták fel annak idején a nyomozó hatóságok figyelmét annak kapcsán, hogy

a Terebesi gyilkosság után minden holmijukat felpakolva, ugyszólván a legteljesebb titokban elhagyták a községet és Temesvárra utaztak.

Ugyálszik a nyom helyes utra vezetett: a szembesítésnél a tettesek töredelmes vallomást tettek. A vallomásból kiderül, hogy a hatóságoknak az a feltevése, miszerint a Hertz házaspárt és Terebesit egy és ugyanazon tettes, vagy banda követte el, helytálló volt.

Kovács András, a 20 éves gyilkos Ugy a Hertz házaspár, mint Terebesi Sándort Kovács András 20 éves építész-

legény gyilkolta meg. A tett elkövetésénél három cinkostárs asszisztált: Fekete János, Bereczki Gyula és Bojtos János. Bíró Károly építésmester ártatlansága kiderült és ezért az élesdi csendőrségen szabadlábra is helyezték. A gyilkos és cinkostársainak kihallgatása azonnal kezdetét vette. A kihallgatást dr. Secureanu vezetőügyész, Irimie ügyész, Novac csendőrkapitány és Schott detektív vezették, akik a tett színhelyén rekonstruálták a borzalmas kegyetlenséggel elkövetett rablógyilkosságokat.

A Hertz-féle gyilkosság haditerve

A Hertz házaspár meggyilkolását tervszerű biztonsággal követték el a cinkostársak. Amikor beesteledett, az udvaron keresztül jutottak el a lakáshoz. Alkucs-csal nyitották ki a szoba ajtót és Bojtos Bereczkivel elrejtőzködött az egyik külső szobában. Kovács András később bekopogtatott és az üzletben tárgyalni kezdet Hertzcel, akinek azt mondta, hogy talpbőröket akar tőle vásárolni. Mikor egyedül maradtak,

Hertz a pulton keresgélte valamit és ekkor Kovács egy járomszeggel főbeütötte Herzet, aki a földre zuhant.

A következő pillanatban a szobába lépett Hertzné.

Kovács ugyanazzal a járomszeggel főbesújtotta Hertzét, aki azonnal holtan esett a földre, anélkül, hogy láta volna férjének holttestét.

Mikor a borzalmas gyilkosságot elkövette, értesítette társait Kovács. A kapu előtt Fekete János őrködött.

25 lejért két ember...

A három cinkostárs ezután átkutatta a Hertz házaspár lakását.

Az egész lakásban összesen csak 25 lejt készpénzt találtak.

Elvették Hertz aranyóráját és pár száz

lej értékét képviselő apróságot vittek magukkal.

Miután a Hertz-féle kettős gyilkosság helyszíni szemléljét megtartották, a hatósági közegek a szemben lévő Terebesi házba mentek át, ahol rekonstruálták Terebesi Sándor meggyilkolásának körülményeit. Kovács András az ablakon keresztül hatolt be Terebesi lakásába és mikor ez estefelé gyanútlanul belépett az ajtón, egy sőtörő doronggal, egyetlen hatalmas ütéssel leterítette. Terebesitől háromszázhatvan lejt készpénzt, ruha és fémérméit vittek el. A három rablógyilkosság eredményeképpen összesen négy ezer lejt értékét vittek magukkal az elvetemült gyilkosok, akiknek huszezer lejt kellett volna fizetniök egy fiatal élesdi fiunak, hogy tettüket ne árulja el.

Megtalálják a bűnjeleket

A nyomozást vezető Schott detektív megállapította, hogy Kovács András szülei, akik élesdi parasztgazdák, szintén tudtak a gyilkosságról. A gyilkosok ugyanis bevallották, hogy az aranyórát és a corpus delictiket Kovácsék kertjében ásták el. A csendőr-

ség néhány földmunkás kíséretében meg is jelent a kertben, amelyet felástak és megtalálták Terebesi Sándor véres ruháját, valamint Hertz aranyóráját is.

Kovács szülei a hatóságok előtt beismerték, hogy tudtak a gyilkosságról. Ezt azonban csak akkor tudták meg, amikor a fiuk a gyilkosságot már elkövette. Tudták, hogy a terhelő bizonyítékot jelentő ruhadarabokat a kertben ásták el a gyilkosok. Azzal védekeznek, hogy Kovács András őket is meggyilkolással fenyegette arra az esetre, ha elárulnák tettét.

Élesden a gyilkosok letartóztatása óriási meglepetést és egyben nagy megnyugvást keltett. Az élesdi lakosság a rémtettek óta páni félelemben élt és ezt a félelmet fokozta az, hogy a bűntettek nyomozásából semmi nem szivárgott ki.

Kovács András és cinkosait szombaton a nagyváradai ügyészség fogházába szállították át. Bíró Károlyt, akiről kiderült, hogy nem részese a gyilkosságokban, szabadlábra helyezték, de Ioan Todor egyéb lopásaiért és szélhámoskodásaiért egyelőre még az élesdi csendőrség foglya.

A szigeti Astra a zsidóság vezetőihez intézett átiratában sajnálatát fejezi ki Cătuneanu antiszemita kirohanásai fölött

A zsidó szervezetek és a szociáldemokrata párt társadalmi bojkottot mondott ki az Astra mozgó ellen, Cătuneanu előadása miatt

Sighet-Máramarosziget, április 25. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A máramaroszigeti Astra Cătuneanu előadásának ügyében a máramaroszigeti zsidóság vezetői pénteken megbeszélést tartottak, amelyen elhatározták, hogy április 27-től kezdődőleg társadalmi bojkott alá veszi az Astra mozit. A határozat abból az elgondolásból adódott, hogy az Astra, mely az egyetlen mozgószínházat tartja Máramaroszigeten, a mozilátogató zsidó közönség támogatásából tartja fenn magát és így legalább is tapintatlanság volt az Astra vezetősége részéről, hogy alkalmat adott Cătuneanu professzornak az antiszemita agitáció legnyilvánvalóbb eszközeivel téveszteni meg a kulturelóadásra váró közönséget.

A zsidóság bojkottja mellé egy rendkívül érdekes akció társul, mely frappáns társadalmi rétegek milyen fogadtatásban részesítik a Cătuneanu-féle törekvéseket. A máramaroszigeti szociáldemokrata párt ugyancsak pénteki ülésén szolidaritást vállalt a megbántott zsidósággal és tagjaira nézve kötelezőnek mondta ki az Astra-mozgó bojkottját.

Az általános jelleget öltő társadalmi akció természetesen érzékenyen érintette az Astra vezetőséget, melynek számára látogató közönségének elvesztését jelen-

tette Cătuneanu előadása. Az Astra vezetősége dr. Ilea László elnök aláírásával az összes zsidó szervezetekhez, így az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség helyi csoportjához, a hitközségek elnökeihez és az összes főbbikhoz átiratot küldött, amelyben a következőket írta:

„Igen tisztelt Uram!

Egyesületünk azzal a céllal, hogy tagjai számára nevelő hatású előadásokat rendezzen, meghívta az ország több szellemi kiválóságát, hogy a román kulturét nagyjairól, problémáiról előadásokban tájékoztassák közönségét. Vezetőségünk tagja Ion Birlea lelkes kivánságára meghívtuk Cătuneanu professzort is, precízen meghatározva azonban azt, hogy egyesületünk politikamentességét ezzel nem szabad megsértenünk. Cătuneanu professzor átiratunkra azzal válaszolt, hogy Cogalniceanuról fog tartani előadást, aki egyike a román történelem legnagyobb egyéniségeinek. Erre az előadásra meghívtuk a közönséget és az iskolákat. Az előadó ur azonban, megszegve azt az előírásunkat, hogy politikamentesen kell beszélni, nem is érintve a témát, amelyet behirdettünk, a zsidó-kérdésről beszélt, sulyos és számunkra is kvalifikálhatatlan vádakkal illetve a zsidó népet.

Ez az eset számunkra annál is inkább

kellemetlen, mert egyesületünk minden politikai vonatkozásától mentesen a román kultúra terjesztésének szentelt energiáját és célkitűzéseinket távol esnek minden rágalmozástól, amely más népi közösségek ellen irányul.

Eppen ezért sajnálatomat kell kifejeznem egy a magam, mint az egyesület nevében a történetek fölött és kérem fogadjon őszinte nagyrabecsülésem kifejezését.

Dr. Ilea László.

Az Astra vezetőségének ez az átirata kellemes benyomást keltett a zsidóság vezetői körében, akik vasárnap tartandó értekezletükön fognak dönteni a zsidóság magatartása fölött.

— Óriási moztűz egy csehországi városban. Prosnitzból jelentik: Az egyik városi mozgószínház gépházában tegnapelőtt este előadás közben tűz tört ki. Seval Rudolf gépész sulyos sérülésekkel kórházba kellett szállítani, azonban még az uton kiszenvedett. A mozi tulajdonosnője, Kleveczek tanítónő, aki szintén a gépházban tartózkodott, sulyosan megsebesült és mindkét szeme kiégett. Ugyancsak kórházba került a mozi második operatőre is, akinek állapotában azonban már lényeges javulás állott be.

„Palesztina földjén a köznapi munkában béke uralkodik“

Dr. Helfmann Mordóháj jeruzsálemi orvos nyilatkozata

Cluj-Kolozsvár, április 25. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány hét óta rendkívül kellemes vendége van Erdély zsidóságának. Dr. Helfmann Mordóháj jeruzsálemi orvos, aki a Keren Hájjeszód jeruzsálemi direktóriumának megbízásából járja végig az erdélyi városokat. Helfmann dr. erdélyi turnéja során tegnap Kolozsvárra érkezett és munkatársunknak igen figyelemreméltó nyilatkozatot adott Palesztina jelenlegi helyzetéről.

Palesztinában teljes biztonság van

— Az utóbbi években — mondotta Helfmann dr. — Palesztina az egész világ politikai érdeklődésének központjában állott. Az 1929-i augusztusi zavargások a zsidók kolonizációs munkáját a legjobb fejlődés közepette találta. Az arab effendik, akik saját jól felfogott érdekében fenn akarják tartani a feudálisztikus rendszert, azt hitték, eljött annak az ideje, hogy megtörték a zsidók erejét. Azonban ez a kísérletük csődöt mondott. Az ország ma biztonságban van, az arab-zsidó harc csak az újságokban létezik, az életben zsidók és arabok egymással kereskednek és egymást segítik. A köznapi munkában Palesztina földjén béke uralkodik. Zsidó és arab falvak baráti szomszédságban élnek egymással, ami természetes is, mert hiszen az arab nép nyugalmat és munkát akar, a zsidók pedig a béke és nyugalom népe volt és maradt most is. Munkalehetőséget szereznek vállalkozásaikkal és munkáikkal az arabok számára is. Csak a városokban politizálnak. Ezeknek a politikusoknak egyszerűen sikerül mindenféle ostoba legendák révén fanatizálni a tömegeket és fellázítani a zsidók ellen. De már az arabok között is vannak józan elemek, akik a politikusok ambíciói és önző érdekei ellen fellépnek és követelik a zsidókkal való megértést és együttműködést. Ha az arabok meg fognak győződni arról, hogy a zsidókat nem lehet megfosztani zavargásokkal nemzeti otthonukra való jogaitól, akkor majd ők is egy békés együttműködés érdekében fognak dolgozni.

A Fehér Könyv a palesztinai angol tisztviselők bosszúműve

— Palesztina adminisztrációja nem mindig működött a mandátum szellemében. 1930-ban a Népszövetség figyelmeztette az angol kormányt, hogy Angliának kötelessége a palesztinai zsidó ujjáépítést támogatni. Az angol kormány 1930-ban kiadott Fehér Könyve nem más, mint a palesztinai közigazgatási tisztviselői karának bosszúműve. A Fehér Könyv, amely a palesztinai zsidó munka ellen irányul, mint ismeretes, Macdonaldnak dr. Weizmannhoz intézett levelével, ha nem is formailag, de ténylegesen megsemmisítette. A levél instrukciókat tartalmaz Palesztina adminisztrációja számára a zsidó bevándorlás és a kolonizáció támogatás tekintetében.

Palesztina gazdasági helyzete sokkal kedvezőbb, mint minden más országé

— Palesztina gazdasági helyzete sokkal kedvezőbb, mint minden más országé. A gazdasági krízis súlyos hónapjaiban Palesztina közgazdasága relatív kedvező.

— Az utóbbi évben a zsidó munka minden vonatkozásban megismosodott. Egész sora az új telepítéseknek támadt, számos kolónia pedig új részekkel bővült. Az utóbbi évben az épületek száza keletkeztek és 15 ezer dunamnál több narancsot ültettek. A

narancsexport nagyon jó volt. Ugyancsak jó volt a szőlőhegyek és a mandulakertek hozadéka is. Kedvezően fejlődött a tejgazdaság és a baromfi-tenyésztés. Dohányban is jó termés volt. Nemcsak a falvakban, ahol a lakóházak és a gazdasági épületek száza épültek, hanem a városban is jelentékeny volt az építkezés. Az ipar sem fejlődött vissza. A haifai kikötő

gyors tempóban épül tovább és most kezdik a bagdad-haifai vasutvonal építését. Legközelebb már le fogják fektetni behozni az országba, hogy ezzel az tenger kiaknázására szolgáló munkák folyamatban vannak. Az elektromossági művek építkezései éppen most fejeződnek be. A palesztinai zsidóknak egyetlen politikájuk: minél több embert behozni az országba, hogy ezzel az ország zsidóságának pozíciója megerősödjék.

— Az utóbbi tíz évben százezer zsidó vándorolt Palesztinába. A következő tíz évben kell, hogy a zsidóknak ennél jóval nagyobb száma jöjjön az országba.

Magyarország után a Vatikán is elismerte a spanyol köztársaságot

Junius hónapban tartják meg az általános választásokat

London április 25. A Daily Express távirata szerint a madridi minisztertanács foglalkozott az alkotmányozó cortez-választások ügyével. Elhatározták, hogy az aktív és passzív választói korhatárt 25 évről 23-ra leszállítják. A választásokat junius hónap folyamán tartják meg. Madridban ismeretlen tettek elítárolták a királyi palota kapujáról s több helyiség ajtajáról a hatósági pecsétet. Még nem nyert megállapítást, hogy a palotából hiányzik-e valami. Egyébként jelentős eseménynek számít, hogy a magyar minisztertanács döntése alapján a kor-

mány utasította madridi követét, közölje a spanyol köztársasági kormánnyal, hogy Magyarország elismerte a spanyol köztársaságot. Egyidejűleg a Vatikán-állam is elismerte a spanyol köztársasági kormányt. Egyébként Spanyolországot a Népszövetség májusi ülésén Leroux köztársasági külügyminiszter fogja képviselni.

London, április 25. Alfonz spanyol király ma autón Miranea herceg főudvarmester kíséretében Windsorbába hajtatott, ahol az uralkodópár ötven órányi kihallgatáson fogadta. Alfonz ezután részt vett a királyi pár teáján.

Osiceanu vezeti a román kamarák delegációját a budapesti nemzetközi vásárra

Az összes romániai kereskedelmi és iparkamarák képviseltetik magukat a Budapesti Nemzetközi Vásárra induló küldöttségben

Budapest, április 25. A román kamarák Uniója legutóbbi ülésén foglalkozott a Budapesti Nemzetközi Vásárra történő meghívás kérdésével. A vidéki kamarák részéről egyöntetűen az az óhaj merült fel, hogy a kereskedelmi és iparkamarák a múlt évihez hasonló delegációt szervezzenek a Budapesti Nemzetközi Vásárra. A múlt évben Románia részéről a Budapesti Vásáron megjelent delegátusoknak még élénken emlékeztében él az a szíves és barátságos fogadtatás, melyben őket a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a kereskedelmi testületek és a Vásár részesítették. Ez volt az oka annak, hogy az eszmét a román kamarák Uniójának Szövetségében is a legnagyobb megértéssel és szimpátiával fogadták és annak legutóbbi ülésén elhatározták, hogy országos küldöttséget szerveznek a május 9—18-ig tartó Budapesti Nemzetközi Vásárra. A küldöttség vezetését Osiceanu elnök vállalta, akinek vezetésével Románia minden jelentősebb kereskedelmi és iparkamarája részéről felutazik valaki a vásárra. Az eddigi jelentések szerint a kiküldöttek száma a múlt évit meghaladja. Amint értesülünk a vásár részéről máris történt intézkedés oly irányban, hogy a delegáció tagjai Budapesten megfelelő fogadtatásra találjanak. Ma, amikor Románia és Magyarország egyformán

érzi az agrárállamokat sújtó gazdasági depressziót, ez a gazdasági közleledés mindenesetre figyelemreméltó.

A Budapesti Nemzetközi Vásár rengeteg kedvezménye közül a legfontosabb, az utazási kedvezmény már május 4-től rendelkezésre áll a vásárigazolvány tulajdonosainak, akik 50 százalékos engedménnyel utazhatnak a magyar vonalakra, a román vonalakra pedig a visszautazásnál részestülnek 50 százalékos menetdíj-kedvezményben. A vásárigazolvány tulajdonosai utólag egyharmad áron válthatják meg vizumaikat a vásár területén. A vásárigazolványhoz ezenkívül az évben egy kedvezményes füzet is jár, mely Budapest szórakozóhelyeire, látványosságaira tartalmaz 30—50 százalékos utalványokat. Olyan utalványok is vannak a kedvezményes füzetben, melyek teljesen díjtalan belépést is biztosítanak tulajdonosainak. A május 9—18-ig tartó Nemzetközi Vásár igazolványai már most kaphatók a minden városban rendelkezésre álló képviselőknél. A rengeteg kedvezményre jogosító vásárigazolvány ára mindössze 120 lei.

— Gandhi beteg. Londonból jelentik: Bombayi jelentés szerint Gandhi beteg. A hindu nacionalista vezért az összehívandó indiai alkotmányozó konferenciára két fia és titkára fogják elkísérni Londonba.

1931 május 9-től 25-ig

Egyetememes és Nemzetközi

Az összes iparok termelése képviselve a legújabb kreációkban

A vásárigazolvány birtokában levő kereskedők és iparosok nagy vasuti kedvezményben részesülnek.

Párizsi Vásár

Lemond a portugál köztársasági elnök?

London, április 25. A portugál helyzet még mindig zavaros. Lehetségesnek tartják azt, hogy a kormány kénytelen lesz néhány tartalékos évszámot bevonultatni a belső rend megszüntetése és a zendülések lefékezésének céljaira.

A portugáliai Porto kikötővárosban zavargások voltak. A karhatalommal történt összeütközés utáni sortűznél öt zavargó életét vesztette és sokan megsebesültek.

Több portugál városból jelentenek tüntetéseket és zavargást. Eppen ezért nem tartják kizártnak, hogy ez évben visszaállítják Portugáliában az alkotmányos szabadságjogokat és választásokat tartanak. Carmona elnök ezután lemondani készül s vissza akar vonulni a magánéletbe.

A Vendéglősök Országos Szövetségével létesített megállapodás szerint

Egy pohár rendes világos sör 8 Lei

Félix

gyógyfürdő!

A világ legolcsóbb fürdője

Kényelmes! Tiszta! Csodás hatású természetes hévíz!

Mindenféle reumatikus bántalmak és női bajok ellen. Csonttöréseknél.

Páratlan gyógyhatású

Ujjonnan átalakítva és modernül felszerelve.

I. oszt. pensio: Május hónapban — — — Lei 180 Junius hónapban — — — Lei 200 II. oszt. pensio: — — — Lei 150

Megnyilt!

Megnyilt!

„DOLLY“
HARISNYA SZAKÜZLET

ahol elsőrendű márkájú harisnyákat, gúyárit ár a klon szerezhet be! — — — Mindenkinek saját érdeke meggyőződni!

„DOLLY“ HARISNYA SZAKÜZLET
Cluj, Calea Regele Ferdinand 13.

Női, férfi ruhákat szintelenit, fest tisztít

CZINK, Cluj

HI

Uj Kelet...
Főszervező...
Felelős szerk...
Bukares...
Hátzergi...
Mikélnk után...
megjelölés

— Enyhe idő...
ről jelentik: A...
járásprognóza...
tel enyhe időj...
esőhajlam emelk...
mérséklet Buda...
Celsius.

— A Stolia...
versenye vasárna...
a megyei prefekt...
verseny sikerét...
Sándorné kitünő...
raru Petre, a kó...
ritonistájának fe...
pusan, N. Vane...
Mici, Varga Zsuz...
tomasov, Grebeni...
mann és P. Vladi...
verseny keretében

— Százéves a...
Newyorkból jelen...
ban az időben ke...
a nőknek még ne...
zés lehetősége a...
dományos pályák...
vosi tudományok...
latilag értékes...
véletlen segítte...
szüleiivel Angliá...
rott, ahol nő lét...
zépiskolákat, ami...
sára jogosította...
akarta magát gya...
azonban az angol...
ellene fordult és...
évekig tartó küz...
kórházi elhelyezk...
Amerikába vándo...
előítélettel az el...
magányoskorlatot...
tizédeken kereszt...
Egész magas kor...
lomban. Jelenleg...
mult hetekben ün...
zadik évfordulója

— A száj és ga...
fertőző betegsége...
rendszeresen szor...
Egy fiola ára 37

— Kinos sajtóhí...
A Pennsylvániab...
Times hűvét regg...
detés jelent meg...
nagyobb reformát...
programját ismer...
kedő eseménye az...
lés után a püspö...
Itt egy kis sajtó...
golul annyit jele...
azonban ez jelent...
detés tehát azt k...
szoltáréneklés ut...
Óriási tömegek je...
ban, ahol a lelke...
tottan magyarázt...
esupán sajtóhibán

50 SZ

vasuti kedvezmén...
hó 9-ig Kolozsvár...
otthonom? — kiáll...
nyok az ország os

— Albert Thon...
zik. Genfből jelen...
nemzetközi munka...
elutazott Jugoszlá...
ban, majd Belgrá...
majd Albániába u

— Utlevélgyár...
betörők számára...
rendőrség az utó...
utlevélet talált...
és megállapította...
származnak. Volt...
tak, akik Kairó...
többen azonban...
Berlinbe. Kiderült...
vezet központja...
ország Európa vá...
tesítette a hamisít...
dásáról.

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági szilvesség napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
Híveink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— Enyhe időjárás várható. Budapest-ről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint növekvő felhőzetrel enyhe időjárás várható, később az esőhajlam emelkedése valószínű. A hőmérséklet Budapesten ma délelőtt 18° Celsius.

— A Stolita-növények újabb hangversenye vasárnap este 9 órakor zajlik le a megyei prefektúra dísztermében. A hangverseny sikerét eleve biztosítja Izrael Sándorné kitűnő szopránénekesnő, Căldăraru Petre, a kolozsvári Opera volt baritonistájának fellépése. Rajtuk kívül Capusan, N. Vanea, G. Moldovan, Orbán Mici, Varga Zsuzsika, Mond Frigyes, Artomasov, Grebenisan, C. Leon, G. Harthmann és P. Vladimirov lépnek fel a hangverseny keretében.

— Százéves a világ legelső orvosnője. Newyorkból jelentik: Harriett Cliby abban az időben kezdte tanulmányait, mikor a nőknek még nem volt megadva a kiképzés lehetősége a gyakorlati és főleg a tudományos pályákra. Ahhoz, hogy az orvosi tudományok iránti hajlamát gyakorlatilag értékesíthesse, az a szerencsés véletlen segítette, hogy hatéves korában szüleivel Angliából Ausztráliába vándorolt, ahol nő léteire is elvégezhette a középiskolákat, ami őt az egyetem látogatására jogosította. Hazájában, Angliában akarta magát gyakorlatilag továbbképezni, azonban az angolok konzervatív felfogása ellene fordult és mivel sikertelen maradt évekig tartó küzdelme, hogy valamilyen kórházi elhelyezkedést nyerjen, 1865-ben Amerikába vándorolt. Itt nem viseltettek előítélettel az első orvosnővel szemben, magánygyógyászatot kezdhetett, amelyet évtizedeken keresztül sikeresen folytatott. Egész magas korban vonult csak nyugalmában. Jelenleg Newyorkban él, ahol a múlt hetekben ünnepelte születésének századik évfordulóját.

— A száj és garatúr fertőtlenítését és fertőző betegségektől óvja meg magát, ha rendszeresen szopogat Anacot pasztillát. Egy fiola ára 37 lej.

— Kinos sajtóhiba. Newyorkból jelentik: A Pennsylvániában megjelenő Reading Times hűvét reggeli számában kinos hírdetés jelent meg. A hírdetés Reading legnagyobb református templomának husvét programját ismertette. A program kiemelkedő eseménye az volt, hogy „Zsoltárok és után a püspök üzenetjé következik”. Itt egy kis sajtóhiba történt. Üzenet angolul annyit jelent: Massage. Ehelyett azonban ez jelent meg: Massage. A hírdetés tehát azt közölte a hívekkal, hogy zsoltáremlékezés után a püspök masszíroz. Óriási tömegek jelentek meg a templomban, ahol a lelkészek és a szolgák izgottan magyarázták a közönségnek, hogy csupán sajtóhibáról van szó.

50 százalékos

vasúti kedvezmény ápr. hó 29-től május hó 9-ig Kolozsvárra „Milyen legyen az otthonom?” kiállításra. Utazási igazolványok az ország összes menetjegyjirodájánál.

— Albert Thomas Jugoszláviába érkezik. Genfből jelentik: Albert Thomas, a nemzetközi munkaügyi hivatal igazgatója elutazott Jugoszláviába. Előbb Zágrábban, majd Belgrádban tölt egy-két napot, majd Albániába utazik, Tiranába.

— Utlevélgár Varsóban nemzetközi betörők számára. Berlinből jelentik: A rendőrség az utóbbi hetekben sok hamis utlevelet talált letartóztatott egyéneknél és megállapította, hogy egy forrásból származnak. Voltak olyan letartóztatottak, akik Kairóból és Párizsból, a legtöbben azonban Lengyelországból jöttek Berlinbe. Kiderült, hogy a hamisító szervezet központja Varsó. A berlini rendőrség Európa valamennyi rendőrségét értesítette a hamisító szervezet garázdálkodásáról.

Hitlerék puccsra készülnek?

A „Rote Fahne“ teleplezi a nemzeti szocialisták rejtékhelyeit

Berlin, április 25. A kommunista „Rote Fahne“ tegnapi számában jelentést közöl arról, hogy a nemzeti szocialisták egész Berlinben mindenféle helyiségeket béreltek ki, ahol készültségeket helyeztek el arra az esetre, ha uccai harcokra kerülne sor. Ezeknek a helyiségeknek legnagyobb része a város keleti és nyugati részében van, ahol legtöbb a kommunista. A tudósítás a helyiségek címét is közli és megjegyzi, hogy azok nagyrészt pincék, amelyek teljes kaszárnya mintájára vannak priccsekkal, takarókkal és fegyverekkel berendezve. A helyiségekben telefon is van és a telefonszámokat szintén közli a lap. Ilymódon a nemzeti szocialisták módjukban van egészen katonai mintára, taktikai alapon megszervezni az uccai harcokat, amelyet egy központból irányítanak. Különösen fontos események alkalmával autók is rendelkezésre állnak

a parancsnokságnak. A Petersburgerstrasse egyik pincehelyiségében van a löfegyverraktár. A Mollendorfsstrasse egyik házában 30 emberre berendezett kaszárnya van, a háztulajdonos szintén nemzeti szocialista. Ennek a háznak az udvarán minden vasárnap rendes katonai gyakorlatokat tartanak, sőt néha éjszaka is gyakorlatoznak. Vannak pincehelyiségek, melyekben lövöldét rendeztek be, hogy az önkéntesek a céllovásban gyakorolják magukat. Egy másik pincehelyiségben zongora áll, amely hurok helyett revolverekkel, törökkel, boxerekkel s egyéb fegyverekkel van tele. Más berlini lapjelentések szerint a „Rote Fahne“ által megadott címek tényleg megegyeznek azokkal a helyekkel, ahol tüntetések alkalmával nemzeti szocialista rohamcsapatok gyakran tüntek fel oly váratlanul, mintha a föld alól bujtak volna elő.

— Ujra kitört a Stromboli-vulkán. Rómából jelentik: Mossinai jelentés szerint a Lipari szigetsorozat északkeleti szigetén levő Stromboli vulkán heves eruptív tevékenységre kezdett. A tűzhányó állandó földalatti moraj kíséretében hamuesőt szór szét és ontja a lávát kráteréből. A vulkanikus működés lakott területet egyelőre nem veszélyeztet.

— Akinek hashajtóra van szüksége, orvosa Artin dragéit ajánl, mert könnyű, a normálisnak megfelelő alapos béltisztítást végez. Olcsó!

— Lezajlottak a választások Törökországban. Konstantinápolyból jelentik: Törökországban ma voltak a képviselőválasztások. A kormánypart listáján több fizikai munkás is mandátumhoz jutott. Az eredményt csak napok múlva fogják kihirdetni.

— A német munkaadók a munkarövidítés terve ellen. Berlinből jelentik: A német munkaadók szövetsége a munka időrovidítés terve ellen foglaltak állást. Attól tartanak, hogy a munkanélküliség enyhítését célzó e módszer a termékek elhelyezésének ártani fog.

— Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél, melyeket romlott élelmiszerek idéznek elő, a természetes „Ferenc József” keserűviz azonnali használata fontos segédeszköz képez. Híres orvostudományi könyvekben felsorolják azt is, hogy a Ferenc József viz többek közt ölmérgezésnél, mint specifikus ellenszer kitűnően beválik. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kapható.

— Népszámlálás Angliában. Londonból jelentik: Holnap lesz Angliában a népszámlálás. Az ivatek már kiosztották. A király kijelentette, hogy nem él mentességi jogával s az ivet ő is kitöltötte.

— Kereskedelmi szerződésekkal foglalkozott a német birodalmi minisztertanács. Berlinből jelentik: A birodalmi miniszter tanács ma ülést tartott, amelyen a román-német és a magyar-német kereskedelmi kapcsolatok rendezésének kérdéseivel foglalkoztak.

— Vilmos excsászár meghült. Londonból jelentik: A Daily Herald doorní értesülése szerint Vilmos excsászár nemrég súlyosan megbetegedett. Udvari marsallja most közli, hogy az excsászárnak hűlése volt, de már jobban érzi magát.

— Németország jegyzéke Litvániához. Berlinből jelentik: A birodalmi kormány jegyzéket intézett Litvániához, melyben tiltakozik kereskedelmi szerződésük több ízben előfordult megsértése miatt.

50 százalékos

vasúti kedvezmény ápr. hó 29-től május hó 9-ig Kolozsvárra „Milyen legyen az otthonom?” kiállításra. Utazási igazolványok az ország összes menetjegyjirodájánál.

— Henderson beszéde a leszerelésről. Londonból jelentik: A külföldi lapok londoni munkatársainak tiszteletére adott banketten a Londonban akkreditált diplomáciai kar jelenlétében Henderson angol külügyminiszter mondott beszédet a leszerelésről.

— A reconvalencia a szervezet újraéledése sorvasztó betegségek után. Ezt az ujjáépítést segíti elő az Ovomaltine a teljes értékű, tökéletes erősítő tápszer.

— Lezuhant egy Fokker-gép Szeged közelében. Budapest-ről jelentik: Az Aeroklub kétüléses Fokker-gépe Szeged közelében lezuhant 70 méter magasságból. A két pilóta, Bessenyei Lajos és Szenássi Imre agyrázkódást és súlyos belső sérüléseket szenvedtek.

— Hondurasban leverték a zendülést. Newyorkból jelentik: Ideérkezett jelentések szerint Hondurasban leverték a zendülést.

HIRDETMÉNY

kóserhus-árak szállítása ügyében!

Az orthodox hitközség alá tartozó összes mézsárszékben a husarak a következők: marha és növények 28 lej, szopborju 42, bárány 40 lej kilogrammonként, elsőrendű minőségben.

ÁRUHÁZAM UJ REKLÁM OSZTÁLYÁNAK

REKLAM ÁRAI

Egy méter mintás műselyem ruhára 45 lej

1 M. Mosott vászon 19 L.	1 M. Francia mosó delén 29 L.
1 M. OPALIN 19 L.	1 M. Chinai pongyola delén 35 L.
1 M. Francia mintás pongyola batiszt 20 L.	1 M. Prma ing zefir 39 L.

65 1. m. mintás műselyem maradékokban 65

Figyelje kirakataim reklám árait
SZABÓ JENŐ CLUJ, CAL. REG. FERDINAND 5.

A szerencse Romániában!

Számos óriásnyeremény:

20,000.000 Lei

Jutalom: 12,500.000 Lei

Főnyeremény: 7,500.000 Lei

Rendeljen még ma! Aki sorsjegyét a népszerű

Fritz Dörge, Wien

I K. Kärntner Strasse 43—49

bankintézetnél rendelje meg, a nyereségek maximumát biztosította magának.

Sorsjegyárak:

Egész	Fél	Negyed
1200 Lei	600 Lei	300 Lei

Nincs előfizetés. Az összegek vétel után az 1931 május 19-én kezdődő húzás előtt fizetendők.

Az összes sorsjegyek fele nyer!

NAPROL-NAPRA

Velenice polgármestere tegnap átvett huszezer facölöpöt, amelyekből Velenice új lagunahídját fogják megépíteni.

Hollywoodi jelentés közli, hogy Clara Bow filmsztár kegyelmi kérvényt irt a terhére elkövetett lopások miatt elítélt komornája számára. Ezután elvitte a kérvényt a többi filmsztárokhoz aláírás céljából. Valószínű, hogy a komorna kegyelmet kap.

Newyorki jelentések szerint a Missisipi deltájánál mérges szunogók nagy károkat okoznak az állatállományban. Számos bivaly és több mint ezer öszvér elhullott a szunogocseppek következtében.

A Paramount-filmgyár vegyszerei fagyapottal előállított kéziratpapirosz szabadalmaztattak, amely lapozás közben a rádió mikrofonja előtt zörög nem okoz.

Ottawai jelentés szerint C. Woods gyári munkás, aki löversenyorszájátékon 177 ezer fontos második díjat nyert, beutazási engedélyt kért Kanadába, mert az Egyesült Állam a nyeremény felét le akarja foglalni. Woods csak a nyereményadót hajlandó megfizetni, ami körülbelül 45 ezer fontot tesz ki.

A svájci Interlakenből jelentik, hogy a Finsteraarhorn egyik jégtömbjéből három müncheni turista 200 méteres mélységbe zuhant. Szerencséjükre két méter magas hóba estek s így sebesülésekkel bár, de menekültek a biztos halálból. A turistákat elszállították a Jungfrau-szállóba s ott ápolás alá vették őket.

A délkinai Kanton közelében banditák bombákkal levegőbe röpítették két gőzkompot, mert tulajdonosaik megtagadták a rájuk követett sarc megfizetését. Az explóziónál hatvan ember vesztette életét.

Cáfolatok ellenére tartja magát a hír amerikai gabonatözsdei körökben, hogy a Farm Board mintegy 270 millió bushel buzát készült piacra vetni. Azt hiszik, hogy elsősorban Európában kísérlik meg az értékesítést.

Rotbart Mond-Extra
 Vezetékvizelő: C. DUISBERG
 Bucuresti 1, Str. Carol 1

9-től 25 ig
emes zeteközi

ok termelése
 gujabb krea-
 an

birtokában levő
 osok nagy vasuti
 részesülnek.

Vásár

rtugal köz-
 elnök?

A portugál hely-
 ros. Lehetőséges-
 a kormány kény-
 rtalékos évjáratot
 rend megszilárdí-
 lefékezésének cél-

o kikötővárosban
 A karhatalommal
 tani sortűznél őt
 te és sokan meg-

osból jelentenek
 rást. Eppen ezért
 k, hogy ez évben
 liában az alkot-
 kat és választá-
 ona elnök ezután
 sza akar vonulni.

Országos
 létesített
 szerint

ár rendes
 vilagos
 Lei

X
 ürdő!

egol-
 rdoje

Tiszta!
 u termé-
 wviz!

büntalmak és
 ttöréseknél.

gyhalásu

modernül fel-

— Lei 180
 — Lei 200
 — Lei 150

Cluj

RADIO MUSOR

IDŐ: KÖZÉPEURÓPAI

Vasárnap, április 26.

Bukarest. 10: Gyermekóra. 10.30: Egyházi felolvasás. 11: Rádiózenekar. — 12: Grammfón. 12.30: Hírek, időjelzés. 15: Földművesek órája. 16: Zenekar. 17: Időjelzés, hírek. 18: Rádiógyetem. — 19: Grammfón. 20: Opera. Utána hírek.

Budapest. 9: Ujsághírek, kozmetika. — 11.15: Istentisztelet. Utána: Pontos időjelzés, időjárás. Majd: Az Operaház zenekari hangv. Mendelssohn: Hebridák. Chopin: F-moll zongoraverseny. Haydn: Szimfónia. 2: Grammfónhangv. — 2.50: Rádió gyermekdelutánja. 3.10: Előadás. 3.30: A földművelésügyi minisztérium előadássorozata. 4.15: Rádió Szabadegyetem. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5.10: Hangv. 6.45: „Defoe Daniel” előadás. 7.15: Könnyű zene. 8.15: Kardvívó bajnokság közz. 8.40: Emlékünnepegy. — Majd: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. Majd: Cigányzene.

Bécs. 21.30: Zenekari hangv. Berlin. 20.30: Fuvóshangv. Breslau. 20.30: Szórakoztató zene. Bizet, Strauss. Lehár művei. Frankfurt. 19.30: Wagner: Rajna kinése. Varsó, Kattowic, Poznan. 20.30: Olasz dalok. Milánó. 21.05: Hangv. Róma. 21.05: Bolgár hangv. Prága. 19.35: Fuvószekar. Pozsony. 19.35: Szórakoztató zene. Brünn. 21: Népszerű hangv.

SPORT

Zöldasztal előtt a kolozsvári bajnoki forduló mérkőzései

Ma délután: Universitatea—KMSC, másodsor

Cluj-Kolozsvár, április 25. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári kerület tavaszi fordulójára a közbejött nemzetközi barátságos meccsek miatt meglehetősen hátramaradt s eddig még csak négy fordulót játszottak le csapataink az amugy is későn indult szezonban. A négy mérkőzés közül azonban csak az egyik „jogerős”, mert három meccs óvás alatt áll. Így megóvták a KMSC—Universitatea, KMSC—Romania és KMSC—Haggibbor meccseket. Az óvás okát a KMSC csapatigazolványai képezik, amelyek egy esetben sem voltak rendben, mikor a mérkőzéseket megtartották. Az alkalorület eddig csak az U—KMSC meccs óvása fölött döntött és elrendelte a mérkőzés újrajátszását. Így a két csapat ma újra találkozni fog. Az első meccset az U 8:1 arányban nyerte meg a munkáscsapatl szemben és ha másodsor nem is éri el ezt az eredményt, valószínű, hogy több góllal marad birtokosa a bajnoki pontoknak.

A mérkőzést az U és Romania kombinált oldboy-ainak az ujságírókkal lejártszandó heccmeccse előzi meg. Sepi és Deheleanu a Ripensában. Mintahogy tegnapi számunkban megírtuk, a Ripensia csapatában csütörtökön a két jóképességű U játékos, Sepi és Deheleanu is játszottak. Sepi és Deheleanu, akik kétségtelenül a legmagasabb futballklasszist képviselik, szerződési célokkal tárgyalnak a Ripensiaval és miután a bemutatott meccsen a legnagyobb sikerrel szerepeltek, várható, hogy a két kiváló erőt elveszítí Kolozsvár sportja. Sepi és Deheleanu az északi liga csapatában fognak utóljára kolozsvári színekben szerepelni.

Vidéken a bajnoki fordulóért küzdenek a csapatok, Aradon, a tegnapi számban jelzett összeállításban Észak csapata méri össze erejét a nyugati liga együttesével, melyből természetesen hiányozni fognak a Ripensia profijátékosai.

Haggibbor futballvics. A Haggibbor ambiciózus egyesületének futballcsapata az elmúlt években tudvalevőleg nem szerepelt a legtekéletesebb sikerrel. Annnyira nem, hogy a hajdan verhetetlen Haggibbor most bizony nem dicsekedhetik győzelmekkel a futball-

sportban. Most, csütörtökön, mikor a KMSC-vel tartott bajnoki mérkőzést 2:0 (0:0) arányban megnyerte az együttes, voltak játékosok, akik kissé hihetetlenül csóválták a fejüket. Szókatlan volt számukra a győztes szerepe. Ebben a hangulatban távoztak a játékosok és a Haggibbor drukkerek — köztük a délelőtti tisztujtó közgyűlés közönsége — a sétatéri sporttelepről.

Az egyik Haggibborista megszólal:

— Ugy emlékszem, hogy utóljára a jubiláris közgyűlés napján nyertünk... Szinte azt ajánhatnám, hogy minden meccsünk napjára közgyűlést hívjon össze a vezetőség.

A másik így felel:

— Dehogy! Sokkal jobb lenne, ha csak akkor rendeznék meccset, amikor közgyűlés van...

KÖZGAZDASÁG

A német tőke kölcsönt kínál Romániának

Bucuresti-Bukarest, április 25. Pénzügyi körökben hatalmas feltűnést kelt az a hír, hogy a berlini nagybancok állítólag jelentékeny összegekkel kívánnak segítségére sietni a román piacnak. A bizalmas jellegű tárgyalásoknak, úgy értesülünk, máris vannak komoly eredményei. A német bankpénz ugyanis fedezné Románia hitelszükségletét, még pedig a lehető legkedvezőbb feltételek mellett. A német ajánlatot, melyről talán már legközelebbi számunkban többet mondhatunk, előreláthatólag nyomon követi majd a francia ajánlat is. Németország ezzel az akcióval ugyilatsziki Romániát be akarja kapcsolni középeurópai hitelüzletébe,

melynek egységes jelleget akar adni.

A román gazdasági piacon elégedett hangulat uralkodik, miután a gabona-export az utolsó héten újra nagy lendületet vett. Áru a piacon alig van s ennek következtében az árak továbbra is emelkedő tendenciát mutatnak. Ezzel szemben, sajnos, nagyon szomorú az agrártermelők helyzete s a pillanatnyi exportkonjunktúra édes-keves ahhoz, hogy fedezze azt a 10 milliárd lej hitelszükségletet, amit egy hónapon belül igényelnek a gazdák. Eppen ezért a német bankajánlatnak óriási fontosságot tulajdonítanak s remélhetőleg rövidesen bővebb részletek is állanak majd a rendelkezésünkre.

Színház—Mozi

Rózsa Anna az idén a milánói „Scala”-ban aratott diadalmal sikere után néhány estére ismét visszatér a Román Operához, nagyszerű karrierjének kiindulási állomásához. A művésznőt, ki nemrég a „Traviata” teljes címszerepét énekelte be a híres „His Masters Voice” gyár lemezeibe, három estére kötötte le az Opera igazgatósága és pedig április 29-én a „Traviata”-ban, május 1-én a „Lakmé”-ben és május 3-án pedig a „Mignon” Philine szerepében fog fellépni.

Román Opera műsora

Vasárnap, ápr. 26 (délután): Rigoletto. Hétfő, ápr. 27: Faust. (Olcso helyárrakkal.)

Szerda, ápr. 29: Traviata. Anna Rózsa, a milánói „Scala” tagjának fellépésével.)

Péntek, május 1: Lakmé. Anna Rózsa, a milánói „Scala” tagjának fellépésével) Vasárnap, május 3 (este): Mignon. Anna Rózsa, a milánói „Scala” tagjának fellépésével.)

Hétfő, május 4: Afrikai nő. (Olcso helyárrakkal.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODAJÁNAK KÖZLEMÉNYEI

Husz lejért már pompásan szórakozhat a Magyar Színházban!

Mozihelyáras vasárnapi előadások. Ma vasárnap két előadás lesz a színházban. Délután fél háromkor az idei szezon legkitűnőbb bohózatát, a Ferike mint vendéget adják, a címszerepben Poór Lillivel, a többi szerepekben Komár Juliskával, Benes Iónával, Miklóssy Margittal, Bárdi Terézszel, Földényivel, Tóth Elekkel, Lantossal, Leóveyvel, Karácsonyi Illyvel, Kertész Mancival, Szabó Icával, Nádor Jenővel, Tompa Bélával, Ihász Aladárral.

Hétfő este: Éjjeli menedékhely. Gorkij Maxim grádiózus négyfelvonásos darabja, az Éjjeli menedékhely szerepel a színház hétfő esti műsorán. Az élet mélységeinek ez a hatalmas dráma festménye semmit sem veszített aktualitásából mind a mai napig. Megrázó, sötét, szívet facsaró képekben vonul fel előttünk az emberiség elsodort, de értékes tagjainak élete. A darab előtt Kádár Imre mond rövid bevezetőt, a három munkásdalárda pedig énekszámokat ad elő. Az előadást Fekete Mihály rendezi, a főszerepeket Kaszab Anna, Komár Juliska, Bárdi Teréz, Benes Ilona, Miklóssy Margit, Földényi, Tóth, Fekete, Forgács, Réthely, Leóvey, Balázs, Lantos, Nyerges,

Fülöp alakítják.

Kedden este mozhelyárrakkal: Az ember tragédiája!

Hunyady Sándor Juliusi éjszakájában bucsuzik szerdán a drámai együttes!

Minden este mozhelyáras előadás a Magyar Színházban!

A MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA

Vasárnap d. u. fél 3 órakor: Ferike, mint vendég.(Ujdonság „Poór Lillivel. Mozhelyárrakkal.)

Vasárnap este 9 órakor: Szibill. (Operettrepreiz. Karácsonyi, Kertész, Szabó, Nádor, Tompa, Ihász fellépése. Mozhelyárrakkal.)

Hétfő este 9 órakor: Éjjeli menedékhely. (Gorkij Maxim 4 felvonásos drámája, az irodalmi munkácsiklus utolsó estéje, a három munkásdalárda fellépésével, Kaszab Anna és Fekete Mihály bucsuja. 39. premiérbérlét. Mozhelyárrakkal.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MÜSORA

Ma, vasárnap d. e. 11 órakor matiné 15 és 10 lejes helyárrakkal

Ma, vasárnap d. e. 11 órakor matiné a Magyar Színházban. Vetítésre kerül Csókos éjszakák, filmregény 7 felvonásban, a főszerepekben: Florence Vidor és Tullia Carminati. A filmműsor keretében fellép továbbá Rin-Tin-Tin a számoló, beszélő és olvasó csodakutya. Helyárrak: 15 és 10 lej.

Ma, vasárnap d. u. csak két előadás 5 és 7 órakor

Ma, vasárnap délután csak két mozi-előadás lesz a Magyar Színházban. 5 és 7 órakor. Műsoron: A repülő asszony, attrakció 7 felvonásban, a főszerepekben: Ruth Elder, az óceánrepülő és Richard Dix. A filmműsor keretében továbbá fellép a beszélő, számoló és olvasó csodakutya, Rin-Tin-Tin nagyszerű mutatványával. Helyárrak: 20 és 10 lej.

Hétfőtől új nagy kettős műsor A Colfaxi diákok Akit felvet a pénz James Hall, Luise Brooks, Richard Arlen, Richard Dix a főszerepekben

Hétfőtől új nagy kettős műsor kerül bemutatásra a Magyar Színházban. Mint premier vetítésre kerül: A Colfaxi diákok, sportfilm az angol diákéletből 7 felvonásban, a főszerepekben: James Hall, Luise Brooks és Richard Arlen. Kedves és bájos cselekmény vonul végig ezen a pompás filmen, külön kiemelendő a szenzációsan nagyszerű colfaxi evezőverseny, amely a maga valóságában érdekfeszítően izgalmas jelenetekben pereg le a néző előtt. Akit felvet a pénz, vigjáték 6 felvonásban, a főszerepekben: Richard Dix és Gertrud Olmstaed. Helyárrak: 20 és 10 lej.

Sajtkeszitok figyelmébe!
A legkitűnőbb sajt a schweizi tejoltóval készül. Hatásos, nem romlandó készítmény. EGGER & Co. S. A. vegyészeti gyár Cluj. Ugyanott kapható a Sajtkeszítés kézikönyve 20 lej előzetes beküldése ellenében

Vasárnap d. e. 11 órakor matiné: Csókos éjszakák, filmregény 7 felvonásban, a főszerepekben: Florence Vidor, Tullio Carminati, továbbá fellépte az olvasó, beszélő és számoló csodakutya, Rin-Tin-Tinnek. Helyárrak: 20 és 10 lej.

Vasárnap d. u. 5 és 7 órakor: A repülő asszony, attrakció 7 felvonásban és fellépte Rin-Tin-Tinnek, az olvasó, beszélő és számoló csodakutya. Helyárrak: 20 és 10 lej.

Hétfő, kedd, szerda 3, 5 és 7 órakor: Nagy kettős műsor, mint premier: A Colfaxi diákok, sporttörténet az angol diákéletből 7 felvonásban. A főszerepekben: James Hall, Luise Brooks és Richard Arlen. Akit felvet a pénz, filmregény 6 felvonásban, a főszerepekben: Richard Dix és Gertrud Olmstaed. Helyárrak: 20 és 10 lej.

Apro hirdetések

Mü-Tejoltó

A rettegő főrabbi felügyelete alatt készült. Kapható engros és detailban: Legmann Mór Retteg. Jud. Somes.

Önállóan főzni tudó, szigoruan vallásos leányt azonnalra keresek. Cseléd van. Fleischer Lipót isk. igazgató Timisoara, Scudier tér 9.

1000 Lei
Diamanstein Jakob Déva

Izr. tanítónő, perfekt német, kiváló a nevelő pedagógia terén, tanít magyart, franciát, kezdő angolt, kézimunkát, vallásos családnál állást keres, esetleg fürdőhelyre kísérőnek vagy anyátlan gyermek mellé. Cim: Neu Samu urnál Sibiu-Hermannstadt, Str. Sarii 25.

Háromszobás komfortos kertés villa-lakás május elsejére kiadó. Léb, Str. Maloasa No. 7.

Keersek jóforgalmu fürdővendéglőhöz bérlőt, vagy kaució üzletvezetőt, ki a honyhát és a büffét is tudja vezetni. — Cim a kiadóban.

20,000.000

egy összegben nyerve. Készpénzben levonás nélkül kapja meg, ha i tejedben rendel egy sorsjegyet.

Nagyszerű játékterv

Egy jutalom á	500.000 S
1 főnyeremény	300.000 S
2 főnyeremény	100.000 S
2 főnyeremény	80.000 S
3 főnyeremény	60.000 S
3 főnyeremény	40.000 S
13 főnyeremény	20.000 S
21 főnyeremény	10.000 S
20 főnyeremény	8.000 S

Ami azt jelenti, hogy nemcsak néhány szerencsés játékos kap mindent, hanem hogy 630 sorsjegyet fognak kisorsolni nagy nyereményekkel, amelyek közül a legkisebb 25.000 lej. Ne mondjon le erről a csodálatos alkalomról és rendeljen feltétlenül egy sorsjegyet

Huzás: (első osztály) május 20—22. a sorsjegyek árai: 300 lej^{1/2}, 600 lej^{1/2}, 1200 lej^{1/2} sorsjegyet.

A sorsjegyet a megrendelés után azonnal küldjük, fizetni azonban csak a sorsjegyek kikészítése után kell. Kívánatra sorsjegyet hivatalos letéti jegy mellett megőrizheti osztályomnál.

Rendeléseit küldje: Ludwig Friedmann Wien, I. Salzgries 12/19. címre. Ez az az üzlet, ahol az elmúlt évben két főnyereményt fizettek ki 13,406.400 silling értékben, úgy hogy ma általában mindenki azt mondja:

Friedmann szerencséseje óriási!

XIV. ÉVF. Cluj—K. április 5691

Uj Kelet...
Közlök...
Szász me...
Hírtokai...
megörzések

A kama és a

Cuza Hitler ba...
seivel minden k...
szemita kampány...
szág négy sarkak

A falvakon me...
Az antiszemita...
ujra előkerültek...
rek. „Csak a zsidó...
állapotok lesznél...
persze, ujra a z...
bajért. Azért, hog...
mékek ára lerom...
korruptak és leg...
parasztnok uzsorak

Dehogy is akar...
zistákkal. Hiszen...
giával szemben...
dott a józan ész...
hetne vitatkozni e...
tal, amely arcpír...
hogy a zsidók a...
békéért, a kapitál...
musért is. Kár vol...
mégis beszélünk...
különös véletlen.

vakon a zsidó kam...
rasztokat a cuzist...
mány kilátásba he...
hatályon kívül fog...
kamat elleni törvé...
Mi ez? Boszori...
dás, vagy misztif...
professzor nem zs...
toianu pénzügyi...
Ábrahám szövetsé...
igaz keresztény ro...
mány, amelynek...
ván jól megfontol...
akar hallani a kam...
akar hozzájárulni...
séhez, amelyet az...
retenes erőfeszít...
resztülterőszakoln...
tek két házában...
megszavaztatni a...
javaslatot és...
mondva, a zsidó...
segítették a korm...
törvényt. Cuza...
csődjeképpen nem...
tak a kamat max...
pontosan körvonal...
elaborátumokkal...
ban forgott törvé...
és csodák-csodája...
nátusban csak ig...
atyák szólaltak...
ellen.

Most sem önma...
getoianunak a tö...
való helyezésének...
oldalról intervenc...
ügyminiszternél a...
tartása érdekében...
getoianunál a hat...
védése érdekében...
ből állott ez a d...
szedőkből, akiknek...
nek a parasztnok...
véletlen, hogy a p...
kamatvédelmi dele...
nek, Spiru Laluna...
niceanunak hívjá...
Weisznak, sem Po

Mindez azonban...
falvakon tovább f...
uzsorasok ellen s...
próbák elé állitja...
mutassa, vajjon...
szélsőséges agitác...
az ő szájában is...
marad.